

Stev. 7 Leto V.

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Črnomelj, Kočevje in Novo mesto. — Izhaja vsak petek. — Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Gosnik. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. — Poštni predal 33. — Telefon uredništva in uprave 127. — Tekoči račun pri Narodni banki v Novem mestu 616-T-181. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din. — Tiska tiskarna »Slov. poročevalca« v Ljubljani.

Dolenjski list

Študijska knjižnica
Novo mesto

Tednik okrajev Črnomelj, Kočevje in Novo mesto

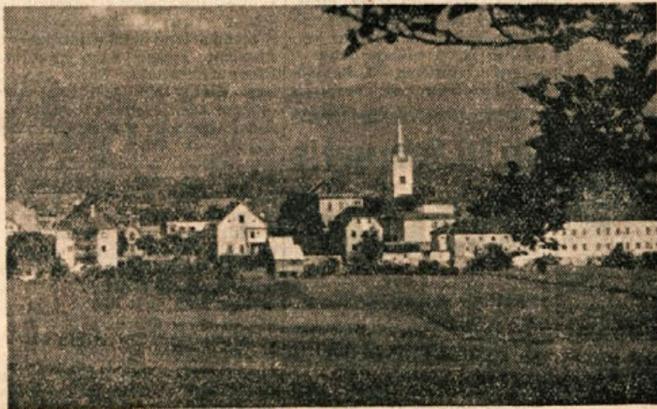
19. februar — praznik Črnomlja

Pred 10 leti je SNOS v Črnomlju položil temelje za zgraditev slovenske narodne oblasti

Ni zgolj slučaj, da je Črnomelj iz dolge vrste pomembnih dnevo svoje nedavne slavne preteklosti izbral za občinski praznik 19. februar. Prav danes poteka 10 let, odkar so člani Slovenskega narodno-osvobodilnega sveta na svojem prvem zasedanju v dvorani črnomeljskega Sokolskega doma sprejeli deklaracijo o delu slovenske delegacije na II. zasedanju AVNOJ-a. Izjavo SNOS o vzpostavitvi Nacionalnega komiteja osvoboditve Slovenije ter vrsto osnovnih zakonov za izgraditev slovenske narodne oblasti.

V svoji burni zgodovini je Črnomelj zabeležil ta in oni pomemben dan, ob katerem se je vredno ustaviti. Začetek načrtne izgradnje naše narodne oblasti, sklepi, sprejeti pred 10 leti v Črnomlju, ki pomenijo uspešno rojstvo republike Slovenije v FLRJ, pa po svojem zgodovinskem pomenu vsekakor zaslužijo, da se je mesto Črnomelj ustavilo prav ob 19. februarju in ga proglasilo za svoj občinski praznik.

S pomenu sprejema danes Črnomelj v svojo sredo nekdanje člane Slovenskega narodno-osvobodilnega sveta, aktiviste, partizanske borbe in vse, ki so kdajkoli med borbo dobili v mestu skrono, a toplo zavetišče. Ze večer zvečer so prebivalci mesta s slavnostno akademijo začeli svoj praznik. Danes dopoldne bodo na slavnostni seji Ljudskega odbora mestne občine počastili spomin vseh umrlih in za svobodo padlih junakov — članov SNOS, po sepi pa bodo v mestu odkrili spomenik narodnemu heroju Janku Starihi. Bela krajina, ki je tudi tokrat povabila v svojo sredo bivše borce in aktiviste NOB, je pomembna na slavno obletnico slovenske zgodovine, v kateri je Črnomelj zapisal neizbrisne strani.

Večja proslava 10. obletnice zasedanja SNOS bo letos spomladi, ko bo mogoče prirediti proslavljanje na prostem. Ko proslavlja mesto svoj prvi občinski praznik, pa se predvsem spominja nepozabnega heroja socialistične izgradnje, tovariša Borisa Kidriča, ki je pred desetimi leti na zasedanju v Črnomlju govoril in zapisal:

»Prvo zasedanje SNOS, ki se je vršilo 19. in 20. februarja 1944, je brez dvoma mejnik v razvoju slovenskega narodnega osvobodilnega gibanja. Če so vsa naša večja zborovanja — tudi kočevski Zbor odposlancev slovenskega naroda — doslej pretresla predvsem tak politična vprašanja, ki so značilna za množično gibanje, je prvo zasedanje SNOS neposredno in ustvarjalno razpravo

ljalo zlasti o graditvi narodne oblasti in slovenske državnosti v okviru federativne Jugoslavije, o graditvi naše ljudske demokracije; o gospodarskih vprašanjih, o prosvetnih in kulturnih problemih. Odloki, ki jih je sprejel prvo zasedanje SNOS, niso več samo odloki, kakršni so doslej spremljali bolj ali manj samostojne, iz neposredne osvobodilne borbe izvirajoči in neposredni potrebam narodnega osvobodilnega gibanja ustreznih narodne oblasti. Če je torej naša politika imela doslej predvsem pečat političnega gibanja, nosi sedaj že tudi državniški pečat.

Vesih smo Slovenci sami sebe imenovali narod — blapcev. Osvobodilna borba nas je preoblikovala v narod — borcev. V sedanjem razdobju osvobodilnega boja raste hkrati kot — državni narod, ki gradi svojo državo slovensko in skupno jugoslovansko narodno oblast v nezadržljivi povezanosti z enakimi državljani — federativne, bratske in prav zato močne Jugoslavije.

To poslednje dejstvo se je kar najpristnejerazilo na prvem zasedanju — prvega slovenskega parlamenta.

Odlok o razpisu volitev v Narodno osvobodilne odbore. Narodno osvobodilno gibanje je pod genialnim političnim in vojaškim Titovim vodstvom doseglo že svojo višjo stopnjo. Če se je naša politika doslej predvsem ukvarjala z združevanjem vsega pozitivnega, kar narod premore — v narodni osvobodilni borbi, se sedaj ukvarja že tudi s problemi graditve, smotne, nardne, v perspektivo usmerjene graditve demokracije in narodne oblasti. Če je torej naša politika imela doslej predvsem pečat političnega gibanja, nosi sedaj že tudi državniški pečat.

Vesih smo Slovenci sami sebe imenovali narod — blapcev. Osvobodilna borba nas je preoblikovala v narod — borcev. V sedanjem razdobju osvobodilnega boja raste hkrati kot — državni narod, ki gradi svojo državo slovensko in skupno jugoslovansko narodno oblast v nezadržljivi povezanosti z enakimi državljani — federativne, bratske in prav zato močne Jugoslavije.

To poslednje dejstvo se je kar najpristnejerazilo na prvem zasedanju — prvega slovenskega parlamenta.

Ne miloščina in ne podpora — temveč socialistična pomoč

Ob odloku o prispevku za pomoč „gospodarsko nerazvitim predelom

Uradni list Ljudske republike Slovenije je 30. januarja objavil Odlok o uporabi planskih instrumentov za leto 1954, s katerim je Izvršni svet Ljudske skupščine LRS določil stopnjo davka od dobička za potrebe Ljudske republike Slovenije. Z istim odlokom je tudi določeno, da bodo ljudski odbori okrajev in mest z razvitim gospodarstvom plačevali prispevke za pomoč gospodarsko nerazvitim predelom Ljudske republike Slovenije. Ta prispevek bodo plačevali tisti okrajji, katerih skupni dohodki, s katerimi razpolagajo ti okrajji in mesta ter občine in gospodarske organizacije na njihovem območju, presegajo letno 5.500 din na enega prebivalca, ter mesta, katerih skupni dohodek presegajo letno 10.000 din na enega prebivalca.

Prispevki za to pomoč se bodo zbirali v republiškem skladu za pomoč gospodarsko nerazvitim predelom. Ko ob tej priliki med zastalimi slovenskimi okrajji tudi novomeški, črnomeljski in kočevski okraj toplo pozdravljajo izdani odlok, si od prispevkov industrijsko in vestransko razvitejših okrajev zares obojate napredek. Ne gre za miloščino in ne za podporo — temveč v resnici za pomoč, da si pomagajo na noge okrajji, kjer v letih po osvoboditvi iz različnih vzrokov nismo mogli obnovljati morebitnih starih podjetij ali graditi nove industrije.

Ne bi ponavljali vloge, prispevkov in žrtve Dolenjske v borbi za novo Jugoslavijo. Z zadoščanjem lahko ugotavljamo, da nam številne nove gospodarske uredbe, predpisi in odloki v zadnjem času prinašajo to, kar smo pred leti tako želeli:

sprostitev objektivnih ekonomskih zakonov in demokracija upravljanja v našem gospodarstvu.

Z novimi uredbami se razširja socialistična demokracija v upravljanju gospodarstva. Razširja in pogloblja se družbeno upravljanje, ki zajema tudi železnice, elektro-gospodarstvo, železnice, stanovanjsko skupnost, socialno zavarovanje in se bo razširjalo še naprej. Ob vsem tem zastalimi predeli naše domovine niso bili pozabljani. Socialistična pomoč, ki jim to bodo poslej nudili industrijsko razvitejši okrajji, je sad vseh naših dosedanjih skupnih na-

porov. Vse, kar so tudi zastalimi predeli po osvoboditvi prispevali skupnosti, — Dolenjska predvsem pomembne količine lesa, ki so nam pomagale razbijati informbirojevske blokade in utirati pot na zapadni trg — se jim bo zdaj v neki meri vendarle vračalo. Kar so ugotovili tovariši na zadnjem zboru proizvajalcev v Črnomlju, velja za vse dolenjske okraje: »Bela krajina ni po osvoboditvi nikoli zamerila, da so drugi okrajji dobivali več za razvoj starih in ustanavljanje novih tovarni in podjetij, čeprav je sama iz leta v leto bolj zaostajala. Predlaskim, ko je bilo slovensko republiko povprečje 101.000 din narodnega dohodka na prebivalca, je na Belokranjca prišlo komaj 30.000 din. Vedeli pa

mo, da se vse, kar gradimo v drzavi, postavlja za nas vse, za našo skupnost. Zato pozdravljamo odlok Izvršnega sveta o prispevku okrajev in mest z razvitim gospodarstvom kot pomoč gospodarsko nerazvitim predelom Slovenije.«

Ta pomoč bo že letos sestavni del sredstev za uresničitev investicijskih načrtov naših treh okrajev. Predvidene investicije bodo povečale proizvodnjo v obstoječih podjetjih in zaposlile v njej ter v novih industrijskih podjetjih več tisoč delavcev in delavk. To pa je — hkrati z napore delovnega kmeta, da dvigne proizvodnjo v živinorodstvu, poljedelstvu, vinogradništvu, sadjarstvu in pod., pot do višjega narodnega dohodka na Dolenjskem.

V Brusnicah je zasvetila elektrika

V petek zvečer 5. februarja je bilo v Brusnicah živahno kot na mravljišču. Vkljub ostremu mrazu je bilo zunaj vse polno ljudi; otroci so tekali za elektrifikacijo in kličali: »Tovariš elektrifikator, pri nas gori samo ena žarnica, prosimo, pridi popravit!« In elektrifikatorji so imeli polne roke dela pozno v noč. Brusnice so imele ta večer prvič povsem novo podobo in ni čudno, da so ljudem od veselja sijali obrazi. »Nisem mislil, da bo pri nas res kdaj zasvetila električna luč in da jo bom jaz dočkal. Vso hvalo naši ljudski oblasti,« je dejal star očanec.

Elektrika je ta večer zasvetila tudi v Gabrju, kjer ni bilo veselje nič manjše. V nekaj dneh bo pa zasijala nova luč po vsej brusniški ob-

moč, da se vse, kar gradimo v drzavi, postavlja za nas vse, za našo skupnost. Zato pozdravljamo odlok Izvršnega sveta o prispevku okrajev in mest z razvitim gospodarstvom kot pomoč gospodarsko nerazvitim predelom Slovenije.«

Ta pomoč bo že letos sestavni del sredstev za uresničitev investicijskih načrtov naših treh okrajev. Predvidene investicije bodo povečale proizvodnjo v obstoječih podjetjih in zaposlile v njej ter v novih industrijskih podjetjih več tisoč delavcev in delavk. To pa je — hkrati z napore delovnega kmeta, da dvigne proizvodnjo v živinorodstvu, poljedelstvu, vinogradništvu, sadjarstvu in pod., pot do višjega narodnega dohodka na Dolenjskem.

Tako se bo tudi ta konec našega Podgorja dvignil in dosegel boljše uspehe zase in za naše socialistično gospodarstvo. Jaklič

Prosvetni delavci novomeškega okraja bodo zapeli

Na pobudo sindikalnih društev pedagoških delavcev novomeškega okraja, je bil v preteklem letu ustanovljen pevski zbor prosvetnih delavcev v Novem mestu. Vanj se je vključilo nad 90 pevcev in pevk, večinoma učiteljev in učiteljic, ki delujejo v raznih šolah na našem podeželju. Poleg pedagogov se je vključilo v zbor tudi lepo število ostalih prosvetnih delavcev, ki so pripomogli ustvariti številno in glasovno močan, lahko rečemo, največji pevski zbor na Dolenjskem. Za to imajo velikanske zasluge vodilni ljudje na okrajnem LO Novo mesto, ki so pravilno raz-

zumeli iniciativo prosvetnih delavcev in so zbor materialno podprli. Namen zbora je širiti pevsko kulturo, gojiti in popularizirati našo narodno in umetno pesem med našimi ljudmi, zlasti na podeželju. Jedro zbora tvorijo učiteljice, ki so se oklenile petja z vso ljubeznijo in se ne strahne stroškov ne naporov pevskih vaj in tečajev, samo da se morejo v petju nadalje izobraževati. Med moškimi prevladujejo starejši rutinizirani pevci, ki se že leta in leta uspešno uveljavljajo kot pevci, posebno pri KD Dušan Jereb v Novem mestu, drugi spet kot odlični pevovodje pionirskih, mladinskih in ostalih pevskih zborov v novomeškem okraju. Vsi so si postavili za cilj: dvigniti zbor na umetniško raven.

Da bodo naši prosvetni delavci verjetno dosegli svoj namen, meremo sklepati med drugim tudi iz tega, ker jih vodi izvrsten glasbeni pedagog prof. Ervina Roparova iz Novega mesta, ki je v času svojega službovanja v Mariboru vodila kvalitetne pevске zore. Njena zasluga je, da zbor vidno napreduje in se razvija v kvalitetno odlični pevski kolektiv. Tu bo mogla javnost oceniti na prvem koncertu, jutri, dne 20. februarja, ko bodo nastopili v Domu ljudske prosvete v Novem mestu. Na sporedu so pesmi ženskega, moškega in mešanega zbora solospelvi prof. Marjanca Kalanove ter nekaj točk orkestra KD »Dušan Jereb«. Izvajana bo tudi veličastna Schobavova pesem »Dobro jutro ob spremiljavi orkestra.

Na svoj prvi koncert se peveti vneto pripravljajo in pričakujejo, da jih bo javnost v njihovem stremilju podprla. Za šolsko mladino bo zbor nastopil isti dan, to je v soboto, 20. februarja v popoldanskem času. — er

Novoletno nagradno žrebanje bo v torek, 23. februarja v Črnomlju!

Preberite obvestilo na tretji strani!

Seja Okrajne zadružne zveze v Kočevju

V Kočevju je bila 12. februarja razširjena seja upravne odbora OZZ Kočevje, posvečena tolmačenju novih uredb in sprememb v gospodarstvu kmetijskih zadrug, zadružnih posestev, podjetij in obratov. Kot gost je sodeloval tudi predsednik OLO Janez Pirnat. Nove uredbe sta tolmačila tajnik in predsednik OZZ. V razpravljanju so

zlasti razčlenili tiste člane uredbe, ki so težje razumljivi, ter se pogovorili, kako bodo izvajali nove uredbe glede posebnosti posameznih zadrug v novih oblikah dela. Obravnavali so tudi priprave za bližnje občne zore kmetijskih zadrug, ki se bodo začeli ta mesec, zaključili pa do sredice marca.

Prvi sadjarski pomočniki v Beli krajini

V okviru pospeševalnih ukrepov sadjarskega inštituta v Mariboru za vzgojo sadjarskih mojstrov in pomočnikov, je bil v Črnomlju od 18. do 23. januarja enotedenski sadjarski tečaj. Tečaja se je udeležilo 23 sadjarjev; četrtina od njih so absolventi kmetijskih šol in eden, Springer Jakob, je sodeloval tudi kot predavatelj. Večina njih so že znani v svojem okolišju kot dobri sadjarji, zato so lahko razumeli predavanja, ki so obravnavala gospodarsko vrednost enotnega sadnega izbora na primerni sadni podlagi, čiščenje, gnojenje, pomlahevanje, precepčanje in obnavljanje opešanega sadnega drevja, pa tudi potrebo zimskega in

letnega škropljenja zoper ameriškega kaparja ter črvičnost drevja in sadja. Ob zaključku so vsi tečajniki prejeli letošnjo zbirko Kmečke knjige in celotni sadjarski pribor. Načelnik tajništva za gospodarstvo, Franc Košir, je pa imel vzpodbuden govor o sedanjem stanju sadjarstva v Beli krajini ter o potrebi nadaljnjega pospeševanja in zaščite pred sadnimi škodljivci. Upamo, da bodo ti prvi sadjarski pomočniki koristno in uspešno delovali doma, v zadrugi in občini. Dobro urejeni sadovnjaki na njihovih domovih bodo vzpodbuden primer za okolice. Vrh tega bodo ti sadjarji sodelovali pri urejanju sadovnjakov, ki se bo sedaj začelo, in s tem pripomogli k splošnemu dvigu naše sadjarske proizvodnje. M. B.

Šivalci med seboj

—Nou, mister Molotov, z rdečo nitjo pa ne! (Večer — Maribor)

Se enkrat: tudi gasilska društva ne morejo biti drugo kot socialistične organizacije!

S člankom pod gornjim naslovom, ki je bil objavljen v 8. številki Dolenjskega lista, je nastalo na terenu med gasilci precej razburjenja, kakor da bi bil članek napad na gasilsko organizacijo, ne pa samo kritika konkretnih pomanjkljivosti in v grobih nepravilnosti. Vloge gasilstva nihče ne podcenjuje, čeprav pregovor pravi, da se delo samo hvali. Napake je potrebno žigosati in prikazovati ne morda zaradi tega, pač pa zato, ker jih je treba tudi razumeti smisel kritike, ki je v resnici kritika napak, ne pa kritika oseb.

Tovariš Lojze Mirtič, predsednik okrajne Gasilske zveze nam je v zvezi z omenjenim člankom prinesel daljši dopis, v katerem v glavnem potrjuje naša gornja izvajanja. Na pismu okrajnega odbora SZDL

je imel tov. Mirtič referat, iz tega ter razprave po referatu smo dobili snov za navedeni članek. Tov. Mirtič trdi, da je bila na plenumu glede povelnika PGD Sentrupert navedena pomota, češ da nima državljanskih pravic, kar ne drži. Tak primer je bil na Trebelnem. Nadalje navaja, da so se posamezne napake že odpravile, ostale pa se bodo. Glede razpisa v PGD Sentrupert trdi, da je društvo v »dobrih in spoštnih rokah«, na splošno pa so napake v gasilskih organizacijah že tako majhne, da jih je samo delo dobro izpolnjenih.

nalog gasilcev odtehta. Tovariš Mirtič tudi ponovno poudarja velike zasluge organizacije, češar ni nihče zanikal.

Popolnoma se strinjamo s tovarišem Mirtičem, da so za posamezne nepravilnosti v gasilskih organizacijah krive vse politične organizacije. To drži. Drži pa tudi, da del gasilcev dosedaj ni čutil potrebe povezave s političnimi organizacijami in je odklanjal članstvo v eni ali drugi. V članku smo kritizirali predvsem »nepolitično« zadržanje posameznikov. Zato se lahko čutiljo prizadete samo taki gasilci — in nihče

K PRVEMU OBČINSKEMU PRAZNIKU MESTNE OBČINE ČRNOMELJ ČESTITA IN POŠILJA BORBENE POZDRAVE VSEM KOLEKTIVOM IN DELOVNEM LJUDSTVU

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE ČRNOMELJ

FOX daje čevljem blešč in jih konzervira

Kupčija ali vzgoja?

Tiskarske storitve in cene papirja so previsoke - Skupnost naj pomaga časopisnim in založniškim podjetjem

»Čeprav bi nadvse rad ostal naročnik našega tisknika, se moram listu odpovedati, ker ne zmorem naročnine. Prosim, brišete me iz spiska stalnih naročnikov...»

Ko bi uprava Dolenjskega lista ob novem letu prejela samo eno dopisnico ali pismo s tako vsebino, to ne bi bilo nič čudnega. Takih odgovorov lista pa smo lani po podražitvi časnika, pa tudi pred in po novem letu, prejeli veliko - skoraj 700. Večina izmed teh naročnikov je imela samo po en časnik; zdaj, ko so si ga odpovedali, ne berejo nobenega lista.

Časopisi in knjige so predragi - to vedo vsi tisti, ki si knjig in časnikov želijo, pa jim žep tega ne dopušča. V zadnjih letih smo časnike že trkrat podražili; vedno se je ob podražitvah velik del bralcev socialističnega tiska odrekal listom. Na nedavni konferenci založniških, tiskarskih in časopisnih podjetij v Ljubljani smo zvedeli, da je naklada »Slovenskega poročevalca« padla zaradi tega za 50.000 izvodov. »Kmečki glas« je v treh letih zaradi podražitev izgubil 46.000 kmečkih bralcev!

Na konferenci v Ljubljani je šlo tudi za vprašanje našega lista. Položaj okrajnih in pokrajinskih glasil SZDL ni namreč pravično razložen, če ne štadi od listov z večjo naklado. Nizka naklada časnikov zahteva sorazmerno še višje stroške kot jih ima republiški dnevni tisk. Pisali smo že, da nas n. pr. stane 1 izvod Dolenjskega lista 15 do 16 dinarjev, prodajamo pa ga po 10 din v kolportazi, medtem ko ga stalni naročniki prejmejo za 9,23 din. Izgubo, ki jo ima Dolenjski list zaradi visokih cen papirja in tiskarskih stroškov, smo pokrivali doslej z objavljanjem reklamnih in ostalih oglasov ter s prispevki v tiskovni sklad lista. Da je Dolenjski list zadnji dve leti lahko izhajal, je bilo treba n. pr. poleg naročnin zbrati še za 4.318.400 din oglasov!

V zadnjem času je prišel naš tisk v nove, izredno hude težave. Zelo so narasli stroški tiskarn (za tiskanje Dolenjskega lista za 35 do 37 odstotkov!), občutno pa se je podražil tudi papir. Medtem ko smo lani v jeseni plačali tiskarno za tisk številke Dolenjskega lista na 6 straneh približno 66.000 din (brez slik, odpreme, stroškov, plač itd. itd. - samo za papir in tiskanje!), nas v letošnjem januarju prav tako številka stane že 85.000 do 88.000 din. Poleg tega primanjkuje papirja in krškem ne bo stekla. Oglasov, podjetja ne objavljajo več rada; kar priznajmo, da je za oglase porabljen papir pravzaprav uničevanje dragocene surovine! Lov za oglasi in njihovo pridobivanje je bitka za obstoj naših časnikov in časopisov. S socializmom tak lov seveda nima pravičnega konca.

Da bi Dolenjski list letos lahko izhajal in obdržal sedanjo naročnino to je 480 dinarjev, bo treba rešiti pereče vprašanje: kako pokriti izgubo 3 milijonov dinarjev, ki presega listu zaradi doslej že povečanih cen tiskarskega dela in papirja? Dobro vemo, da ponovnih podražitev mnogi časniki in knjige ne bi prenesle. Pred vprašanjem: Kaj torej? pa so vsi naši časniki, vse naše založbe. Izhod iz težav, ki so gospodarsko in politično ključne - pomislimo samo na tisoče in tisoče bralcev s podoželja, ki jih vsaka podražitev tiska najbolj prizadene! - bo treba iskati v že predlaganih smereh:

Naše tiskarne je treba modernizirati, s čimer se bo tisk pocenil do 70 odstotkov. Pocenitvi bo treba časopisni papir in mu zagotoviti stalno notranjo ceno, da ne bo neprenehoma izpreminjal naročnin.

Če naša skupnost ne zahteva dobička od šol, ki vzgajajo mladino, ga ne bi smela iskati tudi v tiskarnah, ki tiskajo časopise in knjige. Vloge socialističnega tiska ni mogoče meriti z varlom, kilogramom in dinarjem - tisk ni in ne sme biti trgovsko blago. Zato naj o vprašanju cen časopisja in knjig razpravljajo vsa naša javnost. O tem naj razpravljajo tudi gospodarski organi, organizacije SZDL - in prav bo, če bo o tem važnem političnem in kulturnem vprašanju govorila tudi Ljudska skupščina.

Tone Gošnjak

Za večje pridelke v kmetijstvu

Pridelki v naših okrajih so prenizki, pa ne toliko zaradi slabih tal, pač pa zaradi nepravilnega obdelovanja zemljal.

Udeleženci poljedelsko-semenarskega tečaja v Novem mestu

Učni program je bil precej obširen, toda tečajniki so pazljivo spremljali predavanja in si podano snov tudi osvojili. Posebno podrobno je bilo tečajnikom tolmačeno semenarstvo, ker se z dobrimi semeni poveča hektarski pridelek pri žitih za 30%, pri krompirju pa za 60%. Poleg semenarstva so tečajniki pridobili veliko znanja o obdelovanju zemlje, gnojenju, zaščiti in selekciji rastlin, o zatiranju plevelov in drugem.

Tečajniki bodo zdaj organizirali v svojih KZ aktivne poljedelsko-semenarske odseke, ki bodo s pomočjo OZZ vodili poljedelstvo s semenarstvom v zadrugi. Organizirali bodo pri zadrugah tudi nekaidnevne poljedelsko-semenarske tečaje, ki jih bodo obiskali lahko vsi zadrugniki. Za povečanje pridelkov je potrebno predvsem znanje; to znanje si bodo pridobili naši kmetovalci v kmetijskih šolah, tečajih in na strokovnih predavanjih. V poljedelsko-semenarskih odsekih kmetijskih združenj organizirani kmetovalci pa bodo s pridobljenim znanjem gotovo želi velike uspehe. Č. S.

OB PRVEM OBČINSKEM PRAZNIKU PARTIZANSKEGA ČRNOMLJA ČESTITA VSEMU DELOVNEMU PREBIVALSTVU

SPLOŠNO TRGOVINSKO PODJETJE ČRNO MELJ

Ob 19. februarju 1954 - prazniku mesta Črnomelj, čestita delovnim kolektivom, družbenim organizacijam in prebivalcem

SGP „Pionir“ - Novo mesto gradbišče Črnomelj

ZADRUŽNO TRGOVSKO PODJETJE CRNOMELJ

ČESTITA OB OBČINSKEM PRAZNIKU VSEM ZADRUŽNIKOM, KMETIJSKIM ZADRUGAM, OSTALIM ODJEMALCEM IN DELOVNEMU LJUDSTVU ČRNOMLJAI

NAJ ŽIVE INICIATORJI NAŠE BORBE!

Ing. Anton Zorec

Kmetijstvo na Kočevskem

Nadaljevanje s 6. številke Stanje živinoreje

Od kmetijstva ima največje naravnih pogojev živinoreja. Poleg številnih okolnosti zahteva in tenzivno živinorejo tudi struktura kmetijskih površin. Od skupne površine okraja odpade 57% na gozdove, 41% na kmetijske površine in 2% na nerodovito zemljo. Od kmetijskih površin pa je po razpoložljivih podatkih 13,5% travnikov, 43,5% senožeti in 29,7% pašnikov ali v celoti 86,7% travnih površin. Zato moramo izvajati predvsem ukrepe za zboljšanje živinoreje. Delno bo treba še povečati število goved, vsakega pa zboljšati njeno proizvodnost, zlasti mlečnost. Zaradi opisanih vojnih razmer in preslabo organizirane živinorejske službe v povojnih letih imamo še sedaj manj živine kakor pred vojno. Za isto področje okraja izkazuje statistika v letu 1939 skupno 16290 goved, dočim je po popisu v letu 1952 bilo samo 13448 goved ali 2842 glav, odnosno 12% manj goveje živine. V letu 1953 se je številčno stanje dosti menjalo, je pa zaradi suše za nekaj deset glav manjše. Večje od zmanjšanja števila živine je poslabšanje njene strukture. Zaradi prekomernega klanja se je precej znižal odstotek odrasle živine.

Priznati je treba tudi proizvodnost živine; mlečnost in rodovitnost. Podarke o proizvodnosti moramo vzeti iz podatkov selekcijske službe. Povprečna letna mlečnost za 521 rodovitnih krav je bila 1939. leta 2179 litrov, 1952. leta pa pri 746 rodovitnih kravah 1909 litrov mleka na kravo. Ker imajo rodovne krave v povprečju približno 30 do 38% večjo mlečnost od povprečja

Do 16. februarja 1954 1006 novih naročnikov

Od 1. januarja do zadnjega torka se je naročilo na Dolenjski list 1006 novih naročnikov, izmed teh:

Naročnikov:	Število:
v okraju Črnomelj	332
v okraju Kočevje	113
v okraju Novo mesto	437
razne pošte v FLRJ	92
v inozemstvu	32

Vse naročnike, sodelavce, odbore SZDL in prijatelje Dolenjskega lista prosimo, da tudi vnaprej pridobivajo nove naročnike za naš dolenjski tisk. Izkusnje zadnjih tednov so pokazale, da lahko pridobimo še veliko novih naročnikov. Tako nam je pred dnevi tov. Jože Medič iz Meniške vasi prinesel imena 37 novih naročnikov iz Topliške doline. Precej novih naročnikov je spet poslala Bela krajina, pa tudi Kočevska se je dvignila nad 100 novih naročnikov. Čim več bo imel Dolenjski list naklade, toliko bolj, pestrejši in obsejnejši bo lahko.

V vsako hišo Dolenjski list! Uredništvo in uprava.

vseh krav, moremo zaključiti, da je bila mlečnost vseh krav v okraju l. 1939 približno 1350 litrov, sedaj pa okrog 1150 litrov. To pomeni, da imamo danes za najmanj 200 do 250 l manjšo mlečnost. Na isti način moremo ugotoviti rodovitnost krav. Iz rodovitnih podatkov za leta 1937 do 1941 razberemo, da je bilo skozi teh 5 let na vsakih 100 krav letno 79 telet, toda lani smo jih imeli le 69. Vzroki za slabšo rodovitnost so slabša krmna baza, pomankljiva preskrba zadostnega števila plemenjakov v povojnih letih in kot posledica obojnega močna spolna okužba krav in telic. To je potrdila tudi veterinarska služba, ki je opravila masovne preglede krav in telic glede na jalovost. Vse skupaj, to je manjše število, slabša struktura živine, letno 2350 telet manj ter zmanjšanje mlečnosti in rodovitnosti pomeni, da imamo skupno nad en milijon kilogramov manj fonda goveje živine in letno 33120 hl mleka manj, ali v celoti letno 45 do 50 milijonov dinarjev manj čistih dohodkov od živinoreje.

Zmanjšanje živalske proizvodnje je za okraj Kočevje povsem razumljivo. Na to so vplivali v glavnem naslednji razlogi.

1) Kočevarji so pri odtelitvi odpeljali s seboj okrog 4000 go-

Ali imam pravico do polnih prejemkov otroških doklad?

Tudi na Kočevskem je nekateri upravičenci otroških dokladov zakon o višini davkov v zvezi s temi dokladami nepravilno zadel. Tako prvi Franc Grebenc iz Stare cerkve: »Leta 1951. sem imel v najemu zemljo od Uprave državnih posestev v Starj; cerkvi skupaj 12 arov. Najemino sem odslužil z delom. Za teh 12 arov in nekaj kokuši sem moral plačati leta 1951. tristo osemnajst dinarjev davkov. Zaradi tega sem izgubil na otroških dodatkih za enega otroka 1.050 dinarjev mesečno, začel od 1. avgusta 1953. Nimam niti pedi lastne zemlje ne česa drugega, kar bi se lahko odpravilo. Takih primerov, kakor je moj, je v okolici Kočevja še več. Te nepravilnosti so bile prikazane na raznih sestankih. Navzročni funkcionarji so si naše pritožbe sicer zapisali, in pri tem je ostalo. Če preračunamo, koliko plačamo od neizplačanih pripadajočih otroških dodatkov, sprevidimo, da imamo sorazmerno večje davkatve kakor nekateri srednji kmetje davkov.

Leta 1952. in lani sem bil davkov sicer oproščen, vendar mi to nič ne pomaga, kajti moj davek iz leta 1951. ima še vedno toliko veljave, da nisem upravičen do polnega izplačila otroških dodatkov. Pripomnil bi, da so tisti, ki so odločili o otroških dodatkih, pogledali nekaterim skozi prste, čeprav so leta 1951.

Za mesto in most se Novomeščanom še ni treba bati

Z ozirom na članek oz. vest »Novemu mestu se lahko zgodijo nesreče«, ki jo je 13. februarja 1954 objavila Borba, nas je upravniki odbora trgl. podjetja »Zeleznina« prošli, da objavimo tudi v Dolenjskem listu:

»Zeleznina« ima shranjen ves smodnik, s katerim trguje, v posebej zgrajenem skladišču (bunkerju) izven Zabeje vasi v smeri proti Gorjancem, torej skoraj 2 km izven mesta. Kisikove jeklenke pa ima vključene v zgradbi na Sukljevi c. št. 6, kjer je blago varno pred požarom. Za most in del mesta, ki naj bi bila v primeru požara v hiši na Sukljevi c. št. 1 v nevarnosti, take nevarnosti torej ni. Nadzorstvo nad prodajo in shranjevanjem streliva opravljajo redno organi javne varnosti. Podjetje skrbi, da so vsi varnostni predpisi vedno izpolnjeni, tako da ni strahu, da bi Kandidjanarje sredi noči odneslo v zrak. »Zeleznina« je res kupila zemljišče za nova skladišča v Kandiji, nima pa še potrebnih kreditov za zidavo.

Belokranjske zadružnice se pridno uveljavljajo

Se malo, pa bodo tudi v Belokranjski letni občni zbori kmetijskih združenj. V pripravah za te zore pridno sodelujejo tudi okrajni odbori Zveze zadružnic. Kajti belokranjski ženi, zlasti zadružnici, ni vseeno, kako živ in se razvija, zlasti ji ni vseeno kako se gospodari v zadrugi.

Belokranjske zadružnice želijo izobrazbe, zato se tako številno udeležujejo kmetijsko-gospodinskih, šiviljskih, pletilskih, kuharskih in krojnih tečajev. Osemindvajset tečajev v črnomaljskem okraju obiskuje 670 žena in de-

klet, večina članic kmetijskih združenj. Ti tečajji pa niso le praktični, ampak povezani tudi z raznimi strokovnimi predavanji o kmetijstvu, živinoreji, sadjarstvu in vinogradništvu, ovčereji itd.

Kot pripravo za občne zbere je okrajni odbor zveze zadružnic organiziral dvodnevni seminar za zadružnice - 18. in 19. januarja. Na seminarju so bile zastopane delegatke iz vseh kmetijskih združenj našega okraja. Poslušale so predavanja o notranji organizaciji in delu zadružnih vodstev, o naloga ZZ, o finančnem poslovanju zadrug in podobno, o mlekarstvu, živinoreji in še o drugih kmetijskih panogah. Seminar je lepo uspel in udeležence so dale vrsto predlogov za sklepe, ki jih bodo predlagale na občnih zbore, potem pa s pomočjo zadrug uresničile.

Belokranjske zadružnice so se na seminarju pomenile, da bodo gojile enotno pasmo kokoši in poskrbele za dvig prerotinarstva. Tudi pri svilnjah bodo vplele enotno pasmo, takozvano »novomeško«, oziroma angleško. S svilnjerejo se bodo zlasti ukvarjale žene v okolici Semčar, Strekljeva in Črešnjeva, kjer oddajajo mleko v mlekarino in jim ostane sitovka, ki je dobra krma za prašiče. Skrbele bodo za čistočo vasi, hlevov, svinjakov, vrto in tako dalje.

Okrajni odbor zveze zadružnic je bil januarja organiziral tudi sektorske konference z zadružnicami v Adlešičih, Metliki, Semčur, na Vinici in Preloki. Udeležba je bila povsod dobra.

V Adlešičih, na Vinici in Preloki bodo žene pozivile domačo obrt in še bolj gojile ovce solčvasko-jezerske pasme, s katerimi so zelo zadovoljne. Poselaje bodo večje površine z lanom in konopljo. To bodo storile tudi žene na metliškem sektorju.

Belokranjski kmet

Nižnje prodajne cene nekaterih živil v času od 25. I. do 1. II. 1954

Zavod za statistiko in evidenco LRS je v navedenem tednu zabeležil po svojih organih naslednje najnižje cene:

Din	Proizvodnja	Cena	Proizvodnja	Cena
Goveje meso, sveže	kg 190.-	Ljubljana, Novo mesto, Kočevje, Celje, Trbovlje, Maribor, Ptuj, Murska Sobota	Svinjsko meso, sveže	kg 200.-
Prekajeno svinjsko hrbet	kg 290.-	Ptuj, M. Sobota, Postojna	Prekajena slanina	kg 300.-
Kokoš, živa, približ. 1,5 kg	kos 260.-	Novo mesto	Kokošja jajca	kos 12.-
Mleko, sladko, kravje	l 20.-	Ptuj	Surovo maslo	kg 350.-
Krompir	kg 10.-	Ptuj, M. Sobota	Fižol v zrnju	kg 65.-
Cebula	kg 28.-	Ljubljana	Orehi, celi	kg 120.-
Med, naravni	kg 240.-	Gorica	Med, naravni	kg 240.-
Suhe slive	kg 72.-	Postojna	Zelena solata	kg 44.-
Kislo zelje	kg 8.-	Trbovlje	Sir, trdi	kg 280.-
Vino, 1 l maliganov v gostini	l 125.-	Gorica	Zgane, močno nad 40%	l 300.-
		Kočevje		

Zavod za statistiko in evidenco LRS, Ljubljana

PISMO BELOKRANJSKEGA KMETA

V Belokranjski smo vse od kapitulacije Italije pa do konca vojne bili odrezani od ostalega sveta; nismo imeli nobenih trgovin, gostiln, ne uvoza ne izvoza, borili smo se za vsak kg soli, ki smo jo morali nositi več kilometrov daleč s Hrvaske. Prehranili smo cele brigade, vladno, na stotine beguncev, dali smo od sebe vse, zadnji grizljaj, zadnjo kapljo vina, pomagali smo naši vojski z vprego, šli smo do skrajnosti, pa vendar nismo bili lačni, nihče ni od lakote umrl, in nismo hodili ne golji ne bosi.

Izkusili smo okupatorjevo pe. to, žrtvovali smo vse, pomagali smo našim borcem, bili smo enotni, hrabril nas je ena sama misel in želja - rešiti domovino!

Ugotovili, da živi v Beli krajini ljudstvo, ki je strnjeno in enotno, ko gre za ugled domovine. Isto se je pokazalo, ko je bil naš grabežljiv sosed stegnil svoje krepelje po naši s krvjo posvečeni zemlji - po lepi in sončni Istri, Goriški in Tržaški pokrajini.

Naše ljudstvo je vstalo enotno in samozavestno ter reklo stoji! Niti pedi naše zemlje ne boš več teptal!

Toda še vedno se najde kaka luknja, se najde izrodek, ki pljuje na vse to, ki pljuje v lastno škodo. Takim ljudem ni nič po volji, če je še tako dobro, kar je v zvezi z našo stvarnostjo. Vse občinate, najraje bi zgrijali naš socializem, uničili vse naše pridobitve.

maščevali, ko pridejo oni na oblast in podočno. V tem prednjačijo ljudje, ki so guliili našega kmeta in malega človeka ter si bili nagrabili premoženja. Pomagajo jim pa razne »Marijine« device, katerim je naša stvarnost trn v peti.

In tisto poniževalno, nečastno prosjačenje za pakete v Ameriki, ki so ga uganjali nekateri, zraven pa nesramno blatili ugled domovine, češ da smo goli in bosi, da nimamo kaj jesti, da je naša oblast od hudica, da nas stovarisilo samo gulijo itd. Zelo žalosten pojav za Belo krajino.

In vendar imamo ljudi, ki imajo vsega v izobilju (ni res, da jih ni), kljub težkim časom so tudi taki, ki imajo dobro podlaglo: so že desetletja na kmetiji, pri trgovini, v obrti, so bogato podedovali in podobno. Ti še nikoli niso slabo živeli, kakor danes ne, pa vendar so najhujši godrnjači.

Imamo ljudi, ki so dobili po 100, 200 paketov iz Amerike, ki imajo obitek za desetletja naprej. Ali so se ti ljudje pri svoji bogato obloženosti kdaj spomnili revežev okrog sebe,

bolnikov, ki bi potrebovali približka v hrani?

In sosedovj otroci, morda hodijo okrog strgani, pozimji bosi, slabo oblačeni. Nas ni sram, če pomislimo, da bi večših la lahko pogrešali kak kos obleke, po nošene čevlje ali kaj podobnega in darovali potrebni!

Kaj pa postenje v naši lepi Beli krajini? Ali morda ne šepa? Ne bi večših lahko rekli, kot pravi pesem:

»Postenje, kam si šlo, ok kam si rajžalo?»

Kako je bilo s tem pri naših prednikih? Ključavnice skoraj poznali niso, le kak večji kmet je imel ključavnico na svoji zidani, ki mu jo je napravil vaski kovač, drugod so je bila običajna ključavnica trta in klin. Kmet je zvil leskovo trto, vtaknil v luknjo drenov klin in ključavnica je bila narejena.

Bilo je pred kakimi petdesetimi leti, ko po Beli krajini še ni puhal vlak in sem moral po opravičih po v Novo mesto. Ponoči sem oazil na samotnem kraju ob cesti težko naložen voz - parizar, poln raznega blaga: cele bale najboljšega šofa, usnja, podplav, zaboji sladkorja, kave itd. Vse to je voznik brez skrbi in strahu pustil čez noč na cesti, spravil konje v bliž-

nji vasi v hlev in lepo legel k počitku.

Kaj bi se zgodilo danes, če bi bil tak voznik tako zaupljiv?

Danes se večkrat zgodi, da te olajšajo za konja v hlevu, za kravo, prašiča, za denarnico iz žepa, krmo iz skednja.

Kaj, ko bi danes dajali na vrata trto in drenov klin? Vsaj poceni so te vrste ključavnice!

Bral sem, da v Holandiji in po Skandinavskih deželah ključavnice tudi danes še ne potrebujejo. Če kdo zgrubi uru ali denarnico na cesti, ljudje to poberejo in položijo na občestni kamen, kjer počaka lastnika. Sile če se ne vrne iskat, poberejo te predmete in razglasio, da jih lastnik lahko dobi v uradu za najdene predmete. Da tam brez skrbi pustijo kolo nezaklenjeno kjer koli, je pa splošno znano. Kaj če bi tudi pri nas to lepo navado kmalu udomačili!

So pa spet stvari, za katere so ljudje strašno občutljivi. Naj se fantje pri plusu ali ptjači malo grdo spopadajo, že je nož v roki, če sosed sosedu reče malo hujšo besedo, že ima advokata dovolj postla. Če sosed s kosu zamahne čez sosedovo mejo, že so pravde in stroški. In koliko nadlog prizačenega klepetulje in obrekljivi jeziki!

Pri vseh teh stvareh pa ne pomaga jeza, ne advokati ne sodniki, pač pa pomaga dobra, prijazna beseda. Ljudi je treba vzgajati z lepim vedenjem, s topljo, prisrčno besedo. Ta zaleže več kot vsaka kazen.

Belokranjski kmet

IZ NAŠIH KRAJEV

Šentjernejske novice

Pretekli teden so se sestanki kar vrstili.
V torek se je zbralo učiteljsko šentjernejsko občino na sektorski konferenci, ki so jo prisostvovali tudi tovarishi iz Novega mesta. Glavna točka dnevnega reda je bila področna razprava o novih učnih načrtih.
V četrtek so zastopniki tu-

kajšnjih ustanov v prisotnosti tovarišev zveznega poslanca ing. Jožeta Levstika, republikanskega poslance Franceta Pirko- viča in predsednika gospodar- skskega sveta Maksa Valeta raz- pravljali o važnih gospodarskih vprašanjih. Sprejeti so bili po- membni sklepi.
V nedeljo pa so komunisti na svoji občinski konferenci polo- žili obračun o svojem delu in o delu posameznih organizacij. Sekretar Ludvik Simonič je po- dal izporna poročila, ki so ga člani v bogati diskusiji dopol- nili. Pri volitvah je bil za se- kretarja zopet izvoljen Ludvik Simonič.
Tudi mi smo se spomnili 150. obletnice prvega srbskega upo- ra s proslavo, na kateri je go- vorila tov. Anica Cvetič, sode- loval pa je mešani pevski zbor KUD.

V Gabrju imajo v nedeljo nadomestne volitve

V nedeljo 21. februarja bodo v volilni enoti št. 4 občine Brusnice nadomestne volitve, ker je prenehal mandat odborniku Antonu Boltesu. Odlok o volitvah je bil objavljen v 3. številki Uradnega lista LRS.

Podzemelj v Beli krajini

Zadnje sobote se je po dolgo- letnem in uspešnem slučbovanju poslovil od Podzemlja tova- riš Lojze Zupanc, ravnatelj tamkajšnje nižje gimnazije, ki je prevzel medtem v Crnomlju mesto upravitelja ljudske šole. Ko prevzema v središču Bele krajine novo službeno mesto, se mu med drugimi zahvaljuje za dosedanje delo v Podzemlju in gradski občini tudi uredni- štvu Dolenjskega lista, ki šteje tovarisha Zupanca med enega svojih prvih sodelavcev, ki so z vsvo vnmemo skrbeli za razšir- janje Dolenjskega lista po Beli krajini od prve številke v letu 1950 naprej. Izpod peresa tov. Zupanca so bili naši bralci sez- nanjeni s premprijem dogodki političnega, gospodarskega in kulturno-prosvetnega življenja belokranjskih krajev. Kot zna- nega belokranjskega pisatelja ga je lani in letos predstavi- li s svojim bralcem po Dolenj- skem tudi z izvorno povestjo »Veliki dnevi«, ki je bila v predzadnji številki tednika za- ključena. Ko mu na novem me- stju v Crnomlju želimo dobrodo- šlico, se spominjamo tudi na predka, ki ga je pod njegovim vodstvom dosegla v zadnjih letih nižja gimnazija v Podzem- lju ter mu takih uspehov želimo tudi v bodoče. T. G.

Dve divji sviljni je uplenil Jože Globovnik iz Škocjana

V nedeljo, 7. februarja je pri- redila lovška družina Škocjan pogon na divje svilnje. Ob tej priliki je izkušeni lovec Jože Globovnik podri kar dve divji sviljni v teži 80 do 100 kg. Ob tem izrednem lovskem uspehu šeststoma, njemu in lovski družini.

Iz belokranjskega Bleda

Plelo uro od Metlike, se ob mirni Kolpi v treh malih vasi- kah razvija živahno kulturno, prosvetno življenje. Res pa je, da se iz Zelenja, Božakovega in Rakovca neradi oglašamo v Dolenjskem listu, čeprav ga dobro poznamo. Po dvakrat na teden se zbira mladina v šoli, kjer ponavljajo že napolj ob- znanje iz sloških let.

Iz Grčaric nam pišejo

Tudi v Grčaricah je zasveti- la električna luč, tako začena neznan pisec dalje in zanimivo pismo iz kraja, od koder se je malokdaj kdo oglaš. Menda tam ljudje res ne spijo: vsaj po dol- gem pismu bi urednik lista lah- ko tako sodil. Treba bi pa bilo še za konec poguma in pismo podpisati, pa bi ga v celoti ob- javili! Neznane sodelavca va- jamo, da se še oglaš: rajši mu bodo hvaležni, če bo o Gr- čaricah še kaj napisal.

Iz Metlike

Kot kaže, se bo letos spomla- di vprašanje pitelne tovarne le premaknilo z mrtve točke. Kred- iti so zagotovljeni, tudi lokaci- ja je že odrejena (na njihah ob- sloprogi za Carovo gostilno), treba je le še toplega vremena, pa bodo pričeli z zemeljskimi deli.

Tudi pri zemeljskih terasah pred metliškim gradom bodo spomladu dogradili stranske oporne zidove iz klesanega kam- na in uredili stopnišče. Tako bo vsa okolica prostora, kjer naj bi stal spomenik padlim bor- cem, urejena. Tudi klopi bodo postavljene po terasah za oddih mešancom in tujcem. Treba je le, da se zgane odbor za postavi- tev spomenika padlim borcem, da ne bo partizanska Me- tlika poslednja, ki se bo oddol- žila žrtvam zadnje vojne.

Skropljenje sadnega drevja v metliški občini, kjer je jablane že močno napadel ameriški ka- par, je nad vse pereče. Zato bo v vsej občini izvedeno obvezno skropljenje sadnega drevja (to tako), čim bo tako toplo, da škropivo ne bo zmrazilo. Del stroškov bosta krila tudi okraj in mestna občina.

Potrebe in razvoj Metlike na- rekujejo, da se bodo morale v prihodnjem in naslednjih letih v mestu zgraditi nova gimnazija in nov zdravstveni dom, nova mestna hišna in pekarna. Obenem bo treba izvesti kanali- zacijo in tlakovanje ceste od fizkulturnega doma do železni-

Podpore naj dobijo le najpotrebnejši

Ljudje iz Kobarjev in Stare cerkve se razburjajo, zakaj do- biva podpora Socialnega skrbi- stva mestne občine Kočevje. Frančiška Pirc iz Kobarjev, Pirčeva živi v solastništvu s sestro, imata dobro hišo, gospo- darske prikljike in 18 ha ob- delovalne zemlje. Zemljo dajeja v najem in dobita letno samo najemnine okrog 12.000 dinarjev. Frančiška Pirc dobi večkrat pakete iz Amerike in svojo pod- poro daje tudi cerkvi za rože in podobno. Za december in januar je dobila po 1000 dinarjev. Ljudje pravijo, da je treba za- devno podpora Pirčevi preiskati, saj je v Stari cerkvi in Kobar- jskih več ljudi, ki so potreb- nejši podpore, pa tudi v isti upravljenci. K. O.

MIZARSKA ZADRUGA CRNOMELJ

čestita ob prvem občins- kem prazniku vsem delovnim kolektivom in poslovnim prijateljem!

KAJ DELAJO V STRAZI IN VAVTI VASI

Na 4. strani 4. številke Dolenj- skega lista je bil pod gornjim na- sledov objavljen članek, v kate- rem se je neznani dopisnik ob- razlojeval, da delovanje TVD Partizana Strazja - Vavta vas in mi očital nedelovanje ter malomarnost pri upravljanju doma. Ker so ome- njene vrstice za mlado društvo kaj malo spodbudne in mečejo na delavnost občina slabo luč, je potrebno, da na kratko sezna- mo javnost o delu tamkajšnji fizkulturni, za katerega je ostal dopisnik step.
Predvsem je treba omeniti, da si je društvo pričelo utirati pot v življenje šele pred dvema leti, ko si je na ustanovnem občnem zboru zadalo nalogo združiti in povezati vsjo mladino in prirediti starejše fizkulturne delavce. Spo- tetka je šlo to početi, vendar je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposloval in zagotvil dom v Vavti vasi, ki je bil kot lasti splošno ljudskega premoženja dodeljen občini Strazja. To se je društvo posrežilo šele v drugi polovici preteklega leta. Vse do tedaj so sedanje društvene prostora ma ni bilo nobenega razumevanja, največ pa KUD. Za popravilo do- stavljenih stvari in materiala je društvo danes že nad 50 članov. Upravni odbor si je takoj zael prizadevanja, da bi si za svoje potrebe izposlo

Več knjig NA NAŠO VAS!

Pod tem geslom je razširila program svojih strokovnih in leposlovnih publikacij založba »Kmečka knjiga« v Ljubljani. Čeprav je založba še zelo mlada, je doslej izdala vrsto pomembnih in koristnih knjig za naše kmetovalce in ljudi na podeželju.

Poleg strokovnih listov, štiri-najstnevnikov in mesečnikov je založba izdala serijo strokovnih knjig. Zlasti pomembna pa je množična zbirka založbe, ki obsega štiri koristne knjige: **Koledar za l. 1954**, dve strokovni knjigi: **»Vremenslovese pripoveduje«**, delo priznanega strokovnjaka na področju vremensoslovja dr. Vitala Manohina, ki ji je svoj življenjski del posvetil; **»Travnštvo«** ing. Gvida Fajdige. Četrta knjiga **»Ljubezan na odoru«**, pisatelja Prežihovega Voranca, je zbirka bisernih slovenskega pripovedništva, ki je šele v lanskoletni množični izdaji odšla med naše kmečke ljudi, za katere je veliki kmečki samouk in samorastnik pisal in ustvarjal.

Tudi v letošnjem letu namerava »Kmečka knjiga« nadaljevati z množično zbirko in razširiti krog naročnikov. Program knjig za letošnje zbirke je že predviden. Tako bo izšel **Koledar za l. 1955** z bogatim gradivom, prvi zvezek popularne **»Zgodovine slovenskega naroda«**, ki ga je napisal univerzitetni profesor dr. Bogo Grafenauer, strokovna knjiga za živinorejstvo **»Govodreja«** in nova izvirna slovenska povest, za katero je založba že razpisala natečaj. Zbirka bo za ceno

300 dinarjev prav lahko dosegljiva vsakemu kmečkemu človeku.

Poleg zbirke pa namerava založba skozi vse leto izdati serijo strokovnih in leposlovnih knjig. Pred kratkim je prišla na knjižni trg **»Mala ljudska kuharica«**, ki je namenjena kmečkim dekletom in gospodinjam. Izšel je tudi novi izvirni roman **»Dan v oktobru«**, delo mladega pisatelja Draga Vresnika. Na knjižni trg pridejo tudi lepo pisana in ilustrirana knjiga za otroke **»Govodreja Tonček«**, **»Vrtičkarjevo leto«** Karla Capka in druge. Založba ima nadalje v programu zbirko humoresk Dušana Mevlje in Franceta Magajne, zbirko novel pisatelja Ivana Ribiča in vrsto drugih. Znano je, da je mreža naših knjigarn na podeželju zelo redka in da je prav zaradi tega dobra strokovna in leposlovnna knjiga med našimi kmečkimi ljudmi. Še pre malo razširjena. Založba »Kmečka knjiga« pa namerava z mrežo zastopnikov in poverjenikov v kmetijskih združenjih in v vaseh prodati s knjigo prav do našega preprostega in izobrazbe željnega vaškega človeka. Da bi bil njen program kar najboljši, se namerava založba še tesneje povezati s kmetijskimi združenji, kulturnimi delavci na vaseh in kmečkimi strokovnjaki - praktiki. Poleg ostalega namerava s svojimi poljudnimi izdajami vzpodbuditi k pisanju vrsto ljudskih talentov iz vrst kmečkega prebivalstva, da bi tako postala zares to, kar pove že njeno ime. Seveda založba pri

tem ne misli na nekvalitetne in slabe knjige, saj se bo kar najbolj trudila, da z dobro knjigo izpodriva slabo in zastarelo strokovno branje ter ne dozorelo in neumestno leposlovje, ki se je z leti nabralo v omarah in skrinjah kmečkih hiš.

K prvemu občinskemu prazniku LO MO Črnomelj čestita vsem delovnim kolektivom

UPRAVA ZA CESTE ČRNOMELJ

Prav gotovo je, da bo ta način dela založbe »Kmečka knjiga« zainteresiral množico naših kmečkih ljudi, kmečkih strokovnjakov in prosvetarjev na vaseh, ki se bodo še bolj strinili okrog svoje kmečke založbe, da bi tako v plemenitem delu širili kulturo in izobrazili v naših kmečkih prebivalcih.

Kaj delajo v Trebnjem

Najprej naj omenimo redno zimsko kmetijsko šolo, ki jo imajo že drugo leto. Pouk obsega 18 moških in 11 žensk. Zaslugo za uspeh zimskega izobraževanja ima največ svet za kulturo in prosveto pri občinskem ljudskem odboru ter učiteljstvu. Množične organizacije so pa ostale le pri sklepih in besedah. Čudno, da sedanjí upravni odbor Kmetijske zadruge za tovrstno izobraževanje nima razumevanja. Tudi Zadrudni dom hočejo spremeniti le v navadno trgovsko poslopje s skladišči itd.

Pridno in uspešno dela SKUP »Josip Jurčič«, oziroma Kulturno prosvetno društvo Josipa Jurčiča, kakor so ga prej imenovali na zadnjem občnem zboru. V društvu je zlasti aktivna mladina. Igrali so že Schillerjevo dramo Kovarstvo in ljubez, v načrtu pa imajo še več del. Manjka jim delavske in kmečke mladine, imajo pa tudi premalo povezave s prosvetnimi delavci iz okolinskih vasi.

Društvo upravlja Dom ljudske prosvete, ki je last občine. Lani je bil dom zunaj in znotraj preurejen, za kar je prispevala KZ 10 tisoč, občina pa 30 tisoč dinarjev. A. Z.

Ali bomo res ie tako obvarovali otroka nesreč?

Članek v 5. številu Dolenjskega lista je gotovo večina mater (želimo, da tudi očetov) zanimanem prebrala. Vendar se z avtorjem z nekaterimi mislimi ne strinjam popolnoma in bi jih zato rada tu razložila.

Res, otroka najlaže obvarujemo nesreč, če ga neprestano nadziramo in bldmo nad njim. Vemo pa, da le malo mater more biti vedno ob otrocih, ter da so mnogokatero urednami, kvečjemu pod nadzorstvom starejših bratcev in se Schillerjevo dramo Kovarstvo in ljubez, v načrtu pa imajo še več del. Manjka jim delavske in kmečke mladine, imajo pa tudi premalo povezave s prosvetnimi delavci iz okolinskih vasi.

Društvo upravlja Dom ljudske prosvete, ki je last občine. Lani je bil dom zunaj in znotraj preurejen, za kar je prispevala KZ 10 tisoč, občina pa 30 tisoč dinarjev. A. Z.

Članek v 5. številu Dolenjskega lista je gotovo večina mater (želimo, da tudi očetov) zanimanem prebrala. Vendar se z avtorjem z nekaterimi mislimi ne strinjam popolnoma in bi jih zato rada tu razložila.

Res, otroka najlaže obvarujemo nesreč, če ga neprestano nadziramo in bldmo nad njim. Vemo pa, da le malo mater more biti vedno ob otrocih, ter da so mnogokatero urednami, kvečjemu pod nadzorstvom starejših bratcev in se Schillerjevo dramo Kovarstvo in ljubez, v načrtu pa imajo še več del. Manjka jim delavske in kmečke mladine, imajo pa tudi premalo povezave s prosvetnimi delavci iz okolinskih vasi.

Društvo upravlja Dom ljudske prosvete, ki je last občine. Lani je bil dom zunaj in znotraj preurejen, za kar je prispevala KZ 10 tisoč, občina pa 30 tisoč dinarjev. A. Z.

V Šentjerneju so imele žene sestaneke za ustanovitev društva za napredno gospodinjstvo

V nedeljo 7. febr. se je zbralo v Šentjerneju 63 žena in deklet iz bližnje in daljne okolice, da se pomenujejo o ustanovitvi društva za napredno gospodinjstvo. Navzoči sta bili pooblaščenka ing. Vilma Pirkovič in ravnateljica novomeškega učiteljskega doma Musarjeva.

V zelo zanimivem in po domače povedane predavanju je tovarišica Pirkovičeva govorila o delu naših gospodinj. Dejala je, da zaradi svoje prezaoplenosti zaostajajo v razvoju daleč za močnem. Po svetu so že ustanovili posebne zavode, ki proučujejo, kako bi delo gospodinjstev olajšali in jim pomagali v vseh panogah gospodinjstva. Govorila je o sodobni kuhinji in opremljenosti, na kar bi bila misliti tudi pri vseh novih gradnjah. Nazorno je prikazala moderno urejeno gospodinjstvo po drugih državah, ki jih je sara obiskala. Opisala nam je ureditve skupnega vaškega doma, v katerem so pralnice s pralnim strojem, kopalnica, prostor za konzerviranje, hladilnik, priprave za proizvodnjo brezalkoholnih pijač, silovalnica s pašalnimi stroji, čitalnica in posvečevalnica.

Tudi v naši državi je že ustanovljen Zavod za pospeševanje gospodinjstva. Raziskoval bo vse dobre in slabe lastnosti naših gospodinjstev, obveščal gospodinjce o vseh, za nje važnih zadevah, dajal navodila za sodobno prehrano, opremo itd., pri čemer se bo posluževal društev za napredno gospodinjstvo.

Žene so navdušeno spremljale izvajanja tovarišice Pirkovičeve. Sklenile so, da se tudi v Šentjerneju ustanovi društvo za pospeševanje naprednega gospodinjstva. To društvo bo prvo v okraju in v Sloveniji ter med prvimi v Jugoslaviji.

Ravnateljica Musarjeva je omenila, da prva leta po vojni, v času obnovne in zaradi blokad SZ, ni bilo mogoče posvetiti potrebno pozornost našim gospodinjam. — Danes je pa drugače. Naša žena ima vse možnosti za sodelovanje na vseh področjih družbene dejavnosti in bodo tudi naše gospodinjce sodelovalce v vseh javnih vprašanjih, saj so za to dani že vsi pogoji.

Kako veliko je zanimanje za ustanovitev društva za napredno gospodinjstvo priča to, da se je takoj območno združenje članic novega društva. V pripravilniški odbor so izvoljene: Karolina Gaspir, Tončka Škerle in Anica Somrak.

K občinskemu prazniku čestita

KMETJSKA ZADRUGA ČRNOMELJ

Mladina igra in poje

Na našem podeželju se je zadnje čase zelo razglobo kulturnoprosvetno življenje, zlasti dramatika. Skoraj vsaka večja vas ima svojo igralsko družino, ki zlasti sedaj v zimskih mesecih prireja manjše igre in pripravi program za razne proslave. Takih igralskih družin imamo v novomeškem okraju 54. Zlasti se pridno udeležujejo dekleta — udeležence zimskih gospodinjstev tečajev — pripravile so kulturni program za Prešernov teden in programe za nedeljske popoldneve. Seveda so marsikje ovire. Ni dvoran, ni odra, ne kulise ne režiserja. Pa že najdejo prostorček v razredu ali privatni hiši. Tudi kulise si kar sami napravijo (v Ajdovcu).

Ni pa toliko važno, koliko iger je mladina igrala, temveč, kakšne so bile te igre. Marsikje se posežejo po stari igri z neprimerno vsebino. Treba je paziti, da bo izbor iger zmerom kvaliteten (tudi če je komedija) in primeren. Okrajni odbor ljudske prosvete v Novem mestu ima izposojevalnico iger, ki se je mladinske igralske družine rade poslužujejo. Tudi vse potrebne nasvete dobita tam.

Prav pridno igra mladina iz sektorja Otoček. Le preveč jim je pri srečo samo šala in komedija. Lotiti se morajo tudi resnejših stvari, in znati združiti prijetno s koristnim.

V mnogih krajih je mladina hotela po svoje, starejši pa spet po svoje. Kulturno delo se je tako razcepilo in delo je zapalo, namesto da bi složno in pametno delali skupaj.

V igralskem delu se mladina tudi izobražuje. Učiteljica z Drče je povedala, da so se fantje pri učenju vlog naučili brati in dostojno se pogovarjati med seboj.

Ze v tej sezoni so društva uprizorila 25 večjih dramskih del, kar je vsekakor prav lep uspeh.

Dobro se razvija tudi pevsko življenje med mladino. Imamo 34 dobrih pevskih zborov in 11 mladinskih. Prosvetni delavci radi pomagajo, manjka pa še zmerom pevovodij. Zlasti živahno je pevsko udeleževanje v Brčini vasi, Ajdovcu, Mokronogu in v Ambrosu, kjer imajo 80 mladih pevcev. V Novem mestu je Učiteljski pevski

Gostinsko podjetje ČRNOMELJ

čestita vsem gostom in delovnim kolektivom k prvemu občinskemu prazniku!

Seja odbora za gospodarstvo Zveznega sveta ljudske skupščine

V torek je odbor za gospodarstvo Zveznega sveta nadležal za razpravo o osnutku družbenega plana. Med drugim so razpravljali o grafični industriji. Predlagali so, da bi zaoptimali grafični industriji povečali stopnjo amortizacije in odstotek izkoriščanja sredstev amortizacije za nabavo opreme iz tujine. S predvidenimi 79 milijoni bi mogli nabaviti le en stroj. Razpravljali so tudi o predlogu, da bi zaradi povečanja amortizacije znižali davke v grafični industriji.

Nadalje so govorili o znižanju stroškov v založniških podjetjih in o visokih cenah knjig. Subvencije naj bi dobivale le nekatere knjige, poleg pocenitve knjig pa naj bi bile znižane grafične storitve in založniški stroški.

Kulturna pelletnica v Trebnjem

Te dni je kulturno-prosvetno društvo »Josip Jurčič« razpravalo o območnem svetu kulturnega polnstva na vasi. V teh petih letih je vesno izpolnjeval svoje naloge in posredovalo vasi in okolici mnogo kulturnih dobrin. Pri njegovem delu mu zlasti v zadnjem času precej pomaga občinski ljudski odbor, ki se zlasti vse priznava.

Ob svoji peti obletnici je društvo organiziralo kulturni teden z literarnim večerom, vesoljigo Rdeča kapica in predvidelo »večrno akademijo z družabnim večerom za sodelavce društva.

Rdečo kapico je uprizoril pod vodstvom Reake Vodopivec nastajajoč dramatski sektor društva. Uprizoritev je bila pravo presenečenje, ker ni nihče pričakoval tako pristne in tepe izvedbe. Zlasti je treba pohvaliti botra Bodeža (Gradovec Tonček), ki je vse soigralsko močno prekalil in obeta, da se bo razvil v dobrega igralca.

6. februarja je bila svečana akademija, katere so se udeležili kot

časni gostje tudi nekdanji sodelavci društva, ki trenutno ne živijo več v Trebnjem, a jih še vedno vlečejo v ta kraj lepi spomini. Po pričetku akademije je predsednik društva podaril Pavlinovo nagrado in plakete ter knjižne nagrade. Pri izvedbi kulturnega programa so zlasti presenečili pevke Cerne Tončka in sestri Tomcovič. Mladinski pevski zbor, ki se je v kratkem času povzpel na solidno višino, je prav lepo zapel štiri pesmi. Kot solista zbora se je odlikovala Stojkovič Milica. Ob tej priložnosti je treba pohvaliti tudi Derezani Vido, ki je neustrahovano v vseh in mnogo doprinesla k uspehu priprave.

Po akademiji je bil družabni večer, ki je potekal v prisrčnem razpoloženju. Navzoči so obujali spomine, pa tudi kakšno smešno so razdili sestrski smehi.

Tako je društvo dostojno proslavilo svoj praznik. V nove dni bo šlo z novimi načrti, da ne bo razočaralo svojih gledalcev - občivalcev in da bo še naprej nosilec kulture na vasi.

Drobtine iz dolenske popotne malhe

Ob svojih petih obletnici je društvo organiziralo kulturni teden z literarnim večerom, vesoljigo Rdeča kapica in predvidelo »večrno akademijo z družabnim večerom za sodelavce društva.

Rdečo kapico je uprizoril pod vodstvom Reake Vodopivec nastajajoč dramatski sektor društva. Uprizoritev je bila pravo presenečenje, ker ni nihče pričakoval tako pristne in tepe izvedbe. Zlasti je treba pohvaliti botra Bodeža (Gradovec Tonček), ki je vse soigralsko močno prekalil in obeta, da se bo razvil v dobrega igralca.

6. februarja je bila svečana akademija, katere so se udeležili kot

časni gostje tudi nekdanji sodelavci društva, ki trenutno ne živijo več v Trebnjem, a jih še vedno vlečejo v ta kraj lepi spomini. Po pričetku akademije je predsednik društva podaril Pavlinovo nagrado in plakete ter knjižne nagrade. Pri izvedbi kulturnega programa so zlasti presenečili pevke Cerne Tončka in sestri Tomcovič. Mladinski pevski zbor, ki se je v kratkem času povzpel na solidno višino, je prav lepo zapel štiri pesmi. Kot solista zbora se je odlikovala Stojkovič Milica. Ob tej priložnosti je treba pohvaliti tudi Derezani Vido, ki je neustrahovano v vseh in mnogo doprinesla k uspehu priprave.

Po akademiji je bil družabni večer, ki je potekal v prisrčnem razpoloženju. Navzoči so obujali spomine, pa tudi kakšno smešno so razdili sestrski smehi.

Tako je društvo dostojno proslavilo svoj praznik. V nove dni bo šlo z novimi načrti, da ne bo razočaralo svojih gledalcev - občivalcev in da bo še naprej nosilec kulture na vasi.

nom, o nepolitičnih pa globoko vernih gasilcih, o paradi socialistične organizacije v čast predstavnika starega reda in pravice ter še o vrsti drugih zadev, pa ne smem — je vse preveč resno in naj prej drugi to obdelajo. Želim, da bi res vse temeljito obdelali in nagradili.

Samo za trenutek sem se na Mirni ustavil pred gostilno, kjer lovci ponavadi sejejo. Noter se pa nisem upal, prevelik ropot je bil in bi lahko še kakšno zžupil. Imajo ti jagri kaj čudno navado: vsi naenkrat govore, eden med njimi pa druge prepričuje na ta način, da jim zabriše kozarce v glavo, če se z njim ne strinjajo. Na takih nevarnih prostorih nisem rad in sem jo takoj odkrival na Trbinc. Kislo so gledali tu ljudje, pa kaj ne bi! Napeljali so elektriko, toda zaradi tega niso gledali kislo, ampak zato, ker jim je prijatelj in dobitnik skomandiral žico po 350 din kaj, sam pa jo je plačal po 300 dinarjev. Takole je, če se zna, da se stane napeljava le 500 din, druge, ki se ne znajdejo pa 15.000 din in več.

SOLEA EMULGIT za SONČENJE

ULTRA OLJE za višinsko sonce

Hudo se mi je mudilo v Trebnju, vendar sem prišel prepoznati. Tik pred nosom so mi razpadali čokolado po globoko znanih cenah, 50 din velika tablica. Res je bila presniva, ali vseeno, denar je danes najbolj upoštevanja vredna stvar. Prav tako kot jaz, je zamudil priliko tudi trgovski inspektor, vendar jaz sem vsaj od drugih zvedel, kaj se bilo, njemu pa še tega niso povedali. Trebanjci so silno ponosni na mešarja-umetnika, ki iz vsake živine pridobi meso, so prve vrste in zato zanj radi odrednejo tako ceno kot je cena mesa v Ljubljani. Prijatelji trnega soka so me izpraševali, kako da je vino v Trebnjem (in tudi drugje) po 150 din kila, ko pa so gostilničarji kupili grozde po 35 din kila. Nisem matematik, posebno v gostilniški umetnosti. Ne. Zastonj sem tudi tuhtal, zakaj so »Krojači« praznovali 6. januar in zakaj je upokojenka sedaj postala spet dušebrižna, ko prej, dokler je bila aktivna to ni bila. Pa ni bil morda prej vzrok za »zavednost« strah za pokojnino?

iz Podgrada so mi presmučali v malho neko večinsko »zavedno« aktivistko, članico ZK, ki je po krstu svojega dvoletnega otroka postala ne malo ponosna v vrstah nje enakih, ker so baje spet rešili eno dušo iz rok peklenskih.

Te goreče spreobrnjenke se sedaj vesele vse bele duše v Podgradu in okolici, žaluje pa za njo prav nihče, tako da je splošno narodno zadovoljstvo pri njih.

V Dolenjskih Toplicah sem pri ogledovanju skladišča KZ mislil, da sem na vulkanskem področju. Zaboji in gajbice so izgledale kot da je bil hud potres pred njimi. Sicer pa mora biti KZ najbolj varčno podjetje, saj še smeti in odpadke vestno shranjuje pred skladiščem specerijskega blaga. Da bi se okrepčal za daljšo pot, sem krenil nazaj v Stražo v zadrudno gostilno. Tu sem bil priča, ko je ugleden Stražan, ki živi od lepih zaslužkov in provizij, takole tituliral skromne uslužbenke: »Ti ta »glavni« si cucek ti, ki si podrejen, si; unter-cucek ti tretji, ki si še bolj podrejen, si pa unter-unter-cucek.« Res, zelo kulturno počastitev državnih uslužbencev! Radoveden sem samu, kje se je »ugledni« in rejeni Stražan učil olike!

Kdor ima tenka usesa kot jaz, sliši marsikaj. Sicer nerad prisluškujem, ali tokrat sem pa vendar moral prisluhniti dvema svetnikoma v mali cerkvi na Buioraju. Takole je Sv. Miha tožil Sv. Antonu: »Veš, tole delavsko samoupravljanje ni tako slaba stvar in zato tudi; za nas ne bi bilo napačno. Pa sprememba

Čebula in rak

Da je čebula zelo zdrava jed, so naši kmečki ljudje že od nekdaj sklepali. Zdravniki so tudi domnevali, da ima čebula svojstva, ki preprečujejo raka, oziroma vsaj zavirajo razširjenje te hude, zlasti danes tako razširjene bolezni. Tako so domnevali na podlagi svojih raziskav o raku. V zadnjem času pa francoski znanstvenik Georges Lakhovski dokazuje, da stalno uživanje čebule res preprečuje raka. Kajak je ta njegova trditve, izvirajoča iz številnih raziskav, vzbudila med zdravniki veliko zanimanja, došle so namreč o tej lastnosti čebule le domnevali.

Ko je Lakhovski proučeval razširjenost raka v raznih deželah je odkril, da del prebivalstva nekaterih pokrajin v Rusiji in na Poljskem nikoli ne zbolijo za rakom, zlasti ne nekateri židovske ločine, ki živijo samo od mlečnih. Ti milošćinarnji žive večinoma le od kruha in čebule. Čeprav se tako slabo hranijo in sploh živijo silno nehigienično, so med njimi zelo stari ljudje. Tudi bolehaljo preokro, raka pa sploh ne poznajo. Nekateri so trdili, da so židje varni pred rakom, kar pa ne velja, kajti ameriški, francoski, angleški in drugi židji so raku podvrženi prav tako, kakor njih drugoverski sodarodnjaki.

Lakhovski je opozoril zdravnike in učenjake raznih dežel, zlasti onih, kjer prebivalci vsak dan jedo čebulo, da med temi čebulojedci skoraj ni raka in naj ta pojav temeljito preučijo. Profesor Stojanov iz Bolgarije mu je pisal: »Obrnil sem se na naš urad za javno zdravstvo in vam pošiljam njegovo statistiko, čeprav samo za dve leti. Veseli

me, da je vaša ugotovitev resnična: tudi pri nas so kmetje, ki tvorijo 80 odstotkov prebivalstva, manj podvrženi raku. In ne verjamem, da bi še kak drug narod pojedel toliko čebule kot mi. Surove čebule s soljo, poprom in kruhom, pa tudi veliko paprike in česna, predvsem pa čebule.

Statistika, ki jo je profesor Stojanov poslal Lakhovskemu, kaže, da umre v Bolgariji zaradi raka skoraj dvajsetkrat manj ljudi kakor v Franciji. Vrhunec šteje bolgarski narod največ stoletnikov.

Splošno so sodili, tudi pri nas, da ucajajo tako visoko starost zato, ker jedo veliko jogurta (posebne vrste kislo mleko), kar pa ne velja. Prebivalci južne Rusije in Kavkaza tudi uživajo silno veliko jogurta, pa ne ucajajo tako visoke starosti kakor Bolgari, ki jim je čebula pravzaprav osnovna vsakdanja hrana.

Lakhovski je dobil mnogo odgovorov iz Turčije, Sirije, Egipta in Alžirja, kjer prav tako pojedjo veliko čebule, za rakom pa malone nikdar ne zbolijo. Tudi v teh deželah žive zelo stari ljudje. V Egiptu živi možak, star skoraj 160 let. Čeprav je to izredno, je biološko docela mogoče.

Po novi zdravilni metodi Lakhovskega (ki seveda še ni dovolj preizkušena) bo mogoče raka odpraviti, tako uja Lakhovski, ali pa vsaj močno omejiti število bolnikov, če bomo poleg kuhanih jedi vsak dan uživali veliko presnega sočiva, zlasti pa veliko surove čebule. Vsekakor pa vemo, da nam čebula »ne škodi, ampak samo močno koristi. Če pomaga tudi proti raku, je pa seveda še toliko bolj koristna.

Plodno razpravljanje okrajnega ljudskega odbora o zdravstvu in skrbništvu novomeškega okraja

Ze na predzadnji seji OLO Novo mesto je bilo sklenjeno, naj bo ena izmed prihodnjih sej posvečena izključno vprašanju ljudskega zdravstva in socialni zaščiti. Oba zborna OLO sta zato v sredo 10. februarja z velikim zanimanjem poslušala izčrpano poročilo predsednika Sveta za ljudsko zdravstvo in soc. politiko Mihe Počrvina. Na seji so bili poleg zdravnikov in predstavnikov nekaterih večjih podjetij tudi zvezni ljudski poslanci Janez Hribar, inž. Jože Levstik, Niko Silih in Avgust Jažbinšek, republiški poslanci Ada Krivic, inž. Vilma Pirkovič, Franc Pir-kovič, Viktor Zupančič, Lojze Murn, Stane Šmid in Franc Krese-Coban. Seje se je udeležil tudi dr. Tone Ravnikar, pomočnik sekretarja republiškega Sveta za zdravstvo in soc. politiko.

bolezni je precej obolenj prebivali; alkohol ugonablja zdravje mnogih naših delovnih ljudi.

19 bable — babilških rajonov v okraju je 22 — je lani pomagalo ženam pri 518 porodih na domovih. Dolenjske žene se še vse premalo obračajo na babilško pomoč, čeprav je brezplačna, kakor je brezplačno tudi zdravljenje vseh otrok do 3. leta starosti, zdravljenje tuberkuloze, raka in oskrba v porodnišnici.

Reševalna postaja, ki je lani dobila 3 reševalne avtomobile, lahko zdaj v celoti izvršuje svoje naloge. Lani je prepeljala 2138 oseb, prevozila pa 37.648 kilometrov.

Naledjivih boleznih so lani zabeležili v okraju 480 primerov; največ je bilo škrlatinke — 58 primerov. Poročje je vprašanje pitne vode v mnogih predelih okraja.

Otroški dispanzer v Novem mestu je opravil lani 10.620 pregledov in dal nad 1800 nasvetov, opravil cepljenje itd.

NOV PLJUČNI ODDELEK — POMEMBNA PRIDOBITEV DOLENJSKE

Med največjimi pridobitvami v zdravstveni službi je vsakega kor nov pljučni oddelek z 92 posteljami, ki so ga pred kratkim odprli v Kandiji. Borba proti tuberkulozi bo odsej na Dolenjskem še uspešnejša. Razveseljivo je dejstvo, kakor je poročal primarij dr. Ivo Smrečnik, da je ta nevarna bolezen v upadanju. Lani je umrlo za TBC v novomeškem okraju 19 bolnikov. V dispanzerju in bolnišnici je bilo v letu 1953 13.957 pregledov na TBC, zdravilo pa se je 193 bolnikov v bolnišnici in 67 v dispanzerju. Zadnjega decembra 1953 je bilo n. pr. pod zdravniškim nadzorstvom 1938 oseb zaradi TBC, izmed katerih ima 407 oseb aktivno tuberkulozo.

Kako pomembno je delo protituberkulozne službe, bomo v kratkem še posebej poročali. Naj omenimo tu le, da je v načrtu akcija za besežiranje (zaščitno cepljenje) 12 tisoč oseb in ponovno množično slikanje pljuč.

LANI JE BILO IZPLACANIH 339 MILIJONOV DIN ZA SOCIALNO SKRBSTVO

Precejšnje je število oseb, ki jih podpira ljudska skupnost. Tako so v okraju n. pr. 2003 invalidski upravičenci, več sto vdov, svojcev žrtev fašistič-

nega terorja, eno- in obojestranskih partizanskih sirot, obubožancev itd. Vsem tem in upokojencem je bilo lani (z otroškimi dodatki vred) izplačanih nad 339 milijonov dinarjev. Visoko je število socialno ogrožene mladine; v načrtu je, da bi v Kotu pri Mirni uredili okrajni mladinski dom.

Za varnostne naprave v podjetjih je še marsikje slabo poskrbljeno. Samo lani se je n. pr. pri delu ponesrečilo 641 delavcev in delavk, izven dela pa 238 ljudi, za kar je bilo izgubljenih, če pristejemo še obolenja, skupno 77.491 delovnih dni. Okraj je utrpel zato 83 milijonov din izgube na narodnem dohodku. Mnoga podjetja se še vedno izmikajo dolžnostim, soc. zavarovanja.

PROSTOVOLJNA ALI OBEZNA RAZŠIRITEV ZDRAVSTVENE ZAŠČITE TUDI ZA KMETOVALCE?

Odborniki so med drugim precej razpravljali tudi o razširitvi socialnega zavarovanja, predvsem pa zdravstvene zaščite za kmetovalce. Vedno več je primerov, da se socialno šibki prebivalci, predvsem mali kmetje, izogibajo zdravljenju v bolnišnicah, ker je le-to sorazmerno drago. Razmisлити je treba, ali ne bi kazalo razširiti zdravstveno zaščito na kmete bodisi na prostovoljen ali obvezan način. Morda bi kmetje plačevali primeren letni prispevek, pa bi imeli zastonj zdravnika in bolnišnico. O tem je govoril tudi dr. Tone Ravnikar.

O istem vprašanju ter o potrebnem denarju za nove investicije v našem zdravstvu je govoril tudi zvezni poslanec Janez Hribar. Opozoril je, da moramo hkrati ko govorimo o novih potrebah za dvig Dolenjske, razpravljati in delati tudi za dvig proizvodnje na naših kmetijah.

Odborniki so razpravljali med drugim tudi o javnih delih v letu 1954 v zvezi z novo avtocesto Ljubljana—Zagreb, o vodovodih in vodnjakih, brezposelnosti na deželi, o higieni na vasi, o skrbi za partizanske družine ter invalide in pod.

Za člana novega Sveta za zdravstvo in soc. politiko so bili na seji izvoljeni: predsednik Miha Počrvina, člani: Jožica Lavrič, Ignac Murgelj, Valentin Dolinar, Danica Modic, dr. Adolf Špiler, Martin Pavlin, Milica Šali in Lojze Smrke.

Izvoljen je bil tudi nov Svet za prosveto in kulturo, v katerem so: predsednik Vladimir Berce, člani: Francka Kunšič, Jože Zamljen, Miloš Jevšček, major Anton Knapič, Franc Gričar, prof. Nuša Smerdu in prof. Janko Jarc.

O delu okrajnega sodišča v letu 1953 je poročal predsednik sodišča Milan Regvat. Za razpravljanje po zanimivem poročilu je ostalo malo časa, čeprav bi se morali odborniki o vzrokih kriminala ter ostalem marsikaj pomeniti. Da bomo seznanili naše bralce tudi z delom sodišča, bomo o njem poročali v eni izmed prihodnjih števil.

Tak je bil Črnomelj vedno: poln navdušenja, vere v našo zmago, borben in ponosen, vedno v prvih vrstah razgibanega političnega življenja in narodnosvobodilne borbe

Črnomelj napreduje tudi v gradbeni dejavnosti

V zvezi s prvo proslavo občinskega praznika mesta Črnomlja je naš dopisnik obiskal predsednika MLO tov. Janeza Klobučarja in tajnika tovariša Lojzeta Starinca ter se pozanimal, kakšne načrte ima Mestni ljudski odbor za olepšanje mesta v bodočnosti in za komunalne gradnje. Oba tovariša sta na vprašanja ljubizvoznih odgovarjala in povedala, da namerava Črnomelj v kratkem urediti cestni obhod, da namerava Črnomelj v kratkem urediti cestni obhod, da namerava Črnomelj v kratkem urediti cestni obhod...

V načrtu je za enkrat zgradišče štiristanovanjske hiše, če bodo le krediti na razpolago. Razširitev Tovarne učil in povečanje kapacitete železnicarstva je tudi zadeva, pri kateri je interesno zajet MLO v Črnomlju, če hočemo nuditi belokranjskemu delovnemu človeku dostojno zaposlitev. Mestno gostinsko podjetje urejuje moderno hladilnico, dokončna ureditev klavnice je prav tako na vidiku, saj je v grobem stanju že dogotovljena, poskrbeti pa bo treba le še za njeno moderno notranjo opremo. Podjetje »Koteks« bo zgradilo v mestu lepa skladišča — skratka, načrtov je polno, od finančnih sredstev pa zavisi, koliko jih bo mogoče tudi uresničiti.

Spomenik Janka Starine, ki ga odkriva MLO za prvo proslavo občinskega praznika, bo lepa estetska pridobitev mesta. Spomenik je delo mladega kiparja Renka. Na Prosvetnem domu pa kipar Jaka Savinšek kleše reliefe iz življenja šolskega v belokranjskih starostih. Črnomelj torej zadnji čas lepo napreduje v gradbeni dejavnosti in v svečanem razpoloženju ter poln zaupanja v napredek postavlja prvi v svoji zgodovini občinski ljudski praznik.

Skrb za mladino v novomeškem okraju

Zadnji petek je bilo v Novem mestu posvetovanje odbornikov društva prijateljev mladine novomeškega okraja. Razpravljali so o dosedanem delu društva, predvsem pa o vprašanjih, ki ovirajo vzgojo in izobraževanje mladine. Odborniki društev so sprejeli več sklepov, izmed katerih je najvažnejši, da bodo člani društev zainteresirali vse mogočne organizacije in ustanove za sodelovanje pri reševanju vprašanj, ki tarejo našo mladino. Društva prijateljev mladine bodo nadaljevala s prizadevanji, da se ustanovi več kmetijskih nadaljevalnih šol in ukazoni njihov obisk, kar je za vzgojo in izobražbo podeželske mladine predvsem potrebno. O ovirah, ki se mladini postavljajo na pot pri njenem izvenšolskem delu, naj bi razpravljali...

Prva seja novoizvoljenega Sveta za prosveto v Črnomlju

Na zadnji seji OLO v Črnomlju, ki je bila 6. februarja, je bil med drugim izvoljen tudi Svet za prosveto in kulturo pri OLO v Črnomlju. Člani sveta so se 12. februarja sestali na prvi tedni seji, ki sta ji prisostvovala tudi načelnik tajništva za prosveto prof. Karel Štubenik in okrajni prosv. inšpektor prof. Nada Goštinčeva. Na seji so konstituirali razne odbore, ki bodo v sestavi Sveta za prosveto in kulturo reševali kulturno prosvetno problematiko Bele krajine. Za predsednika odbora za šolstvo je bil izvoljen Lojze Zupanc, šol. upravičitelj v Črnomlju, odboru za posolsko izobraževanje predseduje tov. Lučka Cerne, odboru za telesno vzgojo pa priljubljeni športni pedagog črnomeljskega dijaštva prof. Marjan Kolarič. Prav tako bosta v sestavi tega sveta delovala odbor za finančna vprašanja pod vodstvom šolskega upravitelja iz Tribuč tov. Lumbarda Gabriela in odbor za predvojsko vzgojo, ki mu načeljuje tov. Vrvščar Franc iz Črnomlja.

V torek 23. februarja BO OB DEVETIH DOPOLDNE V DVORANI PROSVETNEGA DOMA v Črnomlju JAVNO ŽREBANJE 24 nagrad v skupni vrednosti 150.000 din

Za kraj letošnjega novoletnega nagradnega žrebanja smo izbrali Črnomelj, ker je v mesecu Dolenjskega lista pridobil 135 novih naročnikov za naš tednik in dosegel izmed vseh dolenjskih občin prvo mesto. Ob tej priliki izrekata uredništvo in uprava tednika javno pohvalo tovarišu Petru Černiču, ki je v Črnomlju sam pridobil 114 novih naročnikov.

K žrebanju vabimo vse naročnike Dolenjskega lista iz Črnomlja in okolice. Žrebanje bo vodila iz vrst naročnikov izvoljena komisija. Pripominjamo, da bodo v žrebanju sodelovali vsi stari in novi naročniki, ki so za leto 1954 predplačali pol-ali celoletno naročnino. Vsi naročniki, ki so nam poslali za letos celoletno naročnino, bodo sodelovali v

I. SKUPINI NAGRADNEGA ŽREBANJA, v kateri so naslednja darila:

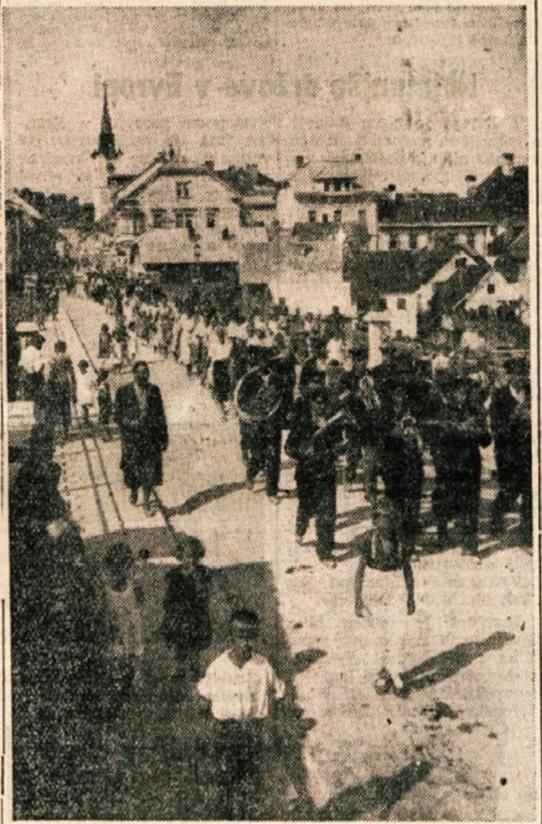
- žensko dvokolo — Kamgarn za moško obleko — voleno blago za plašč — jedilni pribor — kavni servis — pletena jopica — ročni voziček — 12 porcelanastih krožnikov — ženski gozjerji — voziček na 4 kolesa — 50 kg bele moke — električni kuhinjski

V II. SKUPINI SO PRIPRAVLJENA SLEDEČA DARILA:

- DVA ROČNA VOZIČKA — 4 porcelanaste skledice — keramični izdelki — žensko perilo — servis za liker — električna pečica — kuhinjska posoda — trajna ondulačja itd.

Vsem stari in novim naročnikom se zahvalujemo za obnovljeno naročnino. Hkrati sporočamo stari naročnikom, ki so lani dobivali Dolenjski list od 1. januarja do konca leta, pa so plačali za leto 1953 samo 400 din naročnino, da smo jim od letos vplačane naročnine vpisali najprej 75 din na račun lanske, v aprilu povisane naročnine. Ponovno prosimo vse zamudnike, da obnovijo naročnino.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Napredna misel je bila v Beli krajini vedno živa. — Na sliki: Društvo kmečkih fantov in deklet na eni izmed svojih manifestacij v Črnomlju

Obračun novomeške ZB

V torek, 9. februarja je približno 230 članov Zveze borcev Novega mesta poslušalo na rednem letnem občnem zboru poročila o delu v preteklem letu, razpravljalo o njih ter sklepalo o nalogah, ki so pred organizacijo. Izvoljen je bil nov 15-članski mestni odbor ZB, medtem ko so bili dosedanjí terenski odbori ukinjeni.

Podpredsednik Bogdan Vrančič je najprej opisal več ali manj plodno delo posameznih terenskih odborov. Izmed sekcij je bila lani najuspešnejša zgo. dovinska sekcija. Uresničila je želje vseh članov ZB in prebivalcev Novega mesta, saj so bili odkriti kar štiri spomeniki: Po zaslugi številnih delovnih kolektivov, sindikatov, vodstev nekaterih množ. organizacij in posameznikov je bilo lani zbranih skoraj 4 milijone din za spomenike, poleg tega pa sta OLO in MLO Novo mesto pripravila z ureditvijo ceste in Kidričevega trga znatne prispevke, da je osrednji spomeniški problem Novega mesta re-

šen na tako edinstven, arhitektonsko in umetniško nadvse posređen način, ki nedvomno pomeni zgodovinsko pomembno pridobitev našega mesta. Ko je članstvo razpravljalo o teh vprašanjih, je predlagalo, da občni zbor pohvali MO ZB, posebej pa nadvse poštovovalni spomeniški odbor, na katerem je ležala vsa teža odgovornega dela urejanja spomenikov. Poleg pohvale članom spomeniškega odbora je občni zbor izrekel zahvalo tudi arhitektu Marjanu Musiču in kiparju Jakobu Savinšku

Občni zbor pa je pokazal tudi neresene naloge. Bolj kot doslej bo morala organizacija skrbeti za ideološko vzgojo članstva, predvsem pa resnično poskrbeti za vse tiste svoje članke, ki so socialno šibki, nimajo pravih ali sploh nobenih nametstev ali pa stanujejo v nezdružljivih, vlažnih stanovanjih, kar velja posebno za nekatere invalide v Novem mestu. Skrb za partizanske sirote, vdove in žrtve fašističnega terorja bo morala biti v ospredju dela novega odbora. Odbor je sklenil tudi nadalje odkrivati spomeniške plošče in znake na posameznih terenih, letos pa bo odkril tudi spomenik v I. terenu, ki je bil že lani v načrtu. Ozi. veti bo treba med drugim ostrejsko družino, ki spi.

Za neutrudno in vseskozi poštovovalno delo je bil na občnem zboru topla pozdravljen dosedanjí predsednik MO ZB tov. Janez Zupančič, ki so ga člani znova izvolili v mestni odbor Zveze borcev.

Cestna služba na Dolenjskem

Letošnja izredno ostrá zima z obilico snega ni prizanesla niti takim krajem, kjer hude zime in snega skoraj niso poznali. Prav v izdatni meri so bili deležni tega vremenskega »blagoslova« kraji, kjer je zima z ostrim mrazom in snegom skoraj vsakoletni gost. Zlasti so bili spet prizadeti posamezni predeli na jugu države, od Gorskoga Kotarja, preko Like, Bosne in Hercegovine do Crne gore, pa tudi sam Beograd. Posamezni predeli so bili po več dni odrezani od sveta, na tisoče kilometrov cest je bilo zametanih in neprehodnih po ves teden, mraz pa je dosegel ponekod v Crni gori tudi 32 stopinj pod ničlo. Poleg drugih nevesočnosti sta hud mraz in sneg povzročila še veliko gospodarsko škodo.

Oster mraz seveda tudi Dolenjski ni prizanesel, saj smo v prvi »etapi« zabeležili v Novem mestu kar 20 stopinj pod ničlo. Snega nismo bili deležni v toliki meri, kot drugi kraji, akoravne se ne moremo pritožiti, da ga ni bilo dovolj. V prometnem oziru pa nam sneg ni povzročil pomembnejših zastojev. Viaki so ves čas vozili normalno, glavne ceste so bile vedno pravočasno preorane in odprte za ves promet. Za to se moramo zahvaliti tudi dobri organizaciji cestne službe v Sloveniji. Ne bo odveč, če malo pogledamo, kako je ta cestna služba organizirana in kako posluje na Dolenjskem.

Tehnična akcija za vzdrževanje cest I. in II. reda s sedežem v Novem mestu ima svoje področje ob Pijave gorice pri Turjaku do Osilnice, Broda na Kolpi, Vinice, Metlike, Sv. Petra pod Sv. Gorami in Radolove vasi. Na tem območju je 530 km cest I. in II.

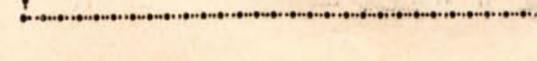
reda, področje pa je razdeljeno še na 6 cestno-nadzorniških postaj in deset nadzorniških okolišev. Na vsem območju je tudi 31 takomenovanih opazovalnih postaj, ki so telefonično, po potrebi pa tudi kurirsko povezane s posameznimi nadzorniški centri. Take opazovalne postaje so na najbolj izpostavljenih krajih. Snežni plugi in motorna vozila so pripravljena na vseh nadzorniških centrih in takoj, ko nastopi potreba, gredo na delo. Ti centri kot tudi centrala v Novem mestu imajo nočno dežurno službo. Ko začne padati sneg, prično takoj pluziti, neglede na čas. Pravzaprav več cest očistijo ponoči, ko je manj prometa. Do pol devetih zjutraj vsak dan morajo cestna nadzorstva poročati na Sekcijo v Novo mesto o stanju na cestah. Sekcija do pol desetih ure v Ljubljano na Glavno upravo, ta pa preko radio postaje obvešča vso prebivalstvo o stanju na cestah.

To zimo je delala cestna služba brezhibno. Zanimivo pa je, da je stari način oranja snega na konjsko vprego popolnoma izpodrinila motorizacija. V ta namen se poslužujejo v zadnjem času teških tovornih avtomobilov, na katere pritrjuje na sprednji del snežni plug, ki čisti eno stran ceste v eno smer. Ta način je najhitrejši, zahteva pa dosti tehničnega obvladanja vozila. Poleg kamionov veliko uporabljajo za vlečenje plugov še male vlačilce-goseničarje, katere posodijo proti odškodnini druga podjetja, ki z njimi razpolagajo. Tak goseničar vleče snežni plug s hitrostjo 7 km na uro, če ni sneg predebel, in je mnogo bolj praktičen, cenejši in hitrejši kot konjska vprega.

K prvemu OBČINSKEMU PRAZNIKU občine Črnomelj pošiljamo borbene pozdrave in čestitke vsemu prebivalstvu!

DELOVNI KOLEKTIVI:

USNJARSKI PROIZVODI
SLIKARSTVO IN PLESKARSTVO
BRIVSKO-FRIZERSKO PODJETJE
PEKARIJA
VODOVODI
KLEPARSTVO
FOTOGRAFI

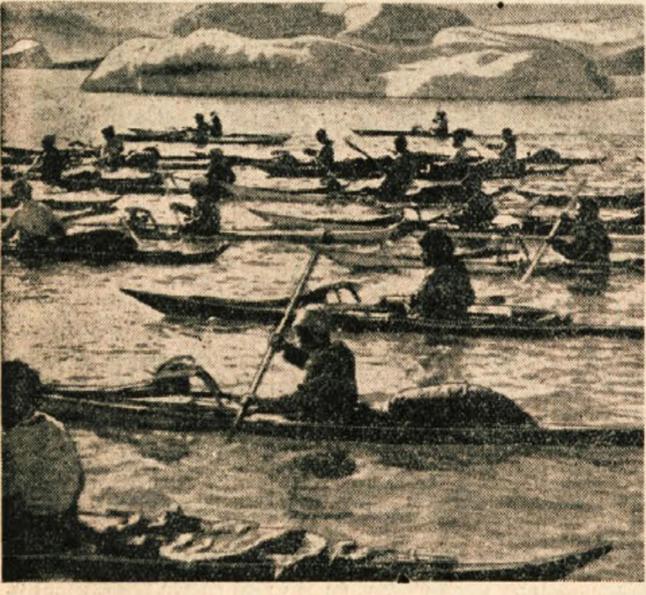
V VEČNEM SNEGU IN LEDU

Zima pokriva s svojo belo odejo vso našo deželo, potoki so vklenjeni v led, temperatura je bila doseglja celo 25 stopinj pod ničlo. Tožimo, da je huda zima, ker je zadnje čase nismo bili več vajeni. Se bolj bi tožil junjak, ki bi prišel k nam, toda za prebivalca na skrajnem severu zemeljske obale, za Eskima, na pr. z Grönlanda, bi bil to povsem običajni mrz, kajti v njegovi ledeni domovini je celo srednja letna temperatura 30 stopinj pod ničlo, zimska pa 60 (pa tudi ta še ni najhuša: v Sibiriji, v krajih, kjer še žive ljudje, so izmerili najnižjo tem-

peraturo na zemlji — 70 stopinj pod ničlo). Kajpak je tudi življenje v takih mrzlih krajih težjega o zemlja povsem drugačno kot naše. Ljudje so se prilagodili tudi na tak strupen mrz, vendar pravzaprav le životarijo, saj so grönlandski Eskimi, ki živijo res v večnem ledu, najprimitivnejši prebivalci na zemlji.

Peraturo na zemlji — 70 stopinj pod ničlo). Kajpak je tudi življenje v takih mrzlih krajih težjega o zemlja povsem drugačno kot naše. Ljudje so se prilagodili tudi na tak strupen mrz, vendar pravzaprav le životarijo, saj so grönlandski Eskimi, ki živijo res v večnem ledu, najprimitivnejši prebivalci na zemlji.

Peraturo na zemlji — 70 stopinj pod ničlo). Kajpak je tudi življenje v takih mrzlih krajih težjega o zemlja povsem drugačno kot naše. Ljudje so se prilagodili tudi na tak strupen mrz, vendar pravzaprav le životarijo, saj so grönlandski Eskimi, ki živijo res v večnem ledu, najprimitivnejši prebivalci na zemlji.

Grönlandski Eskimi v kajakah

Na ledu — brez ognja

Eskimi severnega Grönlanda živijo v eni izmed najmrzlejših pokrajin na svetu, kjer doseže mrz tudi 65 stopinj pod ničlo. Za življenje nimajo popolnoma nič drugega kakor to, kar nalovijo, zato so silno spretni lovci. Prav ti Eskimi so tudi radi pomagali raznim ekspedicijam, ki so šle raziskovat severni tečaj.

Kadar so Eskimi v svojih naseljih, sdoma, to je v polarni noči, stanujejo v šotorih ali podzemnicah iz ledenih plošč, na katere namečejo sneg. V tako podzemnico pelje 4 do 5 metrov dolg predor, skozi katerega morajo iti po vseh starih. V notranjosti igluja za časa polarne noči neprestano gori primitivna svetilka, ki daje nekoliko svetlobe in toplote.

»Zeleni otok«

Grönland so bili odkrili Islandci, raziskovati so ga pa začeli Normani (Vikinci) že pred 1000 leti. Erik Rusolasi je prišel na Grönland leta 980. Na otoku je ostal tri leta in mu tudi dal ime Grönland, kar pomeni: zelena dežela. Torej otok takrat le ni bil tako zaledenel in brez rastlinske odeje, kakor danes. Kasneje je Erik organiziral tudi prvo kolonijo na Grönlandu. Mimogrede še to: ko so Normani naselili Grönland in raziskovali otoke na okrog, so leta 1000 prišli tudi v Ameriko — 500 let pred Kolumbom, ki jo je nanovo odkril.

Grönlandski Eskimi

Glavni prebivalci Grönlanda, pravi domačini, so Eskimi. To so nomadi, ki se selijo iz kraja v kraj, živijo v svojih kočah iz snega in ledu (igluji) in se preživljajo z ribarstvom in belimi medvedmi. Njihovi glavni pomočniki so polarni psi, vprežne živali za sani. Eskimi na Grönlandu tvorijo 3 skupine, ki se razlikujejo po načinu življenja in po kulturni stopnji.

Eskimka z otrokom

Ogenj le redko kdaj zakurijo, ker nimajo drv, jedo pa tako vse surovo. Za samo toploto ognja ne potrebujejo. V igluju so dobro zaviti v kožo, spijo pa tesno drug poleg drugega, popolnoma goli, pokriti s kožo belega medveda. Ne zračijo nikdar, zato je zrak v igluju tak, da ga Evropejec sploh ne prenese. Za prehrano si nakopičijo žolago mesa, ki je v tamkajšnjem mrzlu odlično konzervirano. Toda če se zgodi, da jim hrane zmanjka prej kot se

Rešitev križanke iz 6. številke

Dodora: 1. muzikus, 6. orkan, 12. Izola, 15. šaltit, 15. redar, 17. vir, 20. Rakek, 21. Irak, 22. nikel, 24. hajo, 25. bor, 26. Mica, 27. ov, 29. der, 30. os, 31. kolar, 32. par, 34. ud, 35. mat, 36. jaiov, 38. Tiro, 39. surogat.

5362 ljudi si je v Novem mestu ogledalo Vesno

Vesna je doživela tudi v Novem mestu svojevrsten rekord: odkar vrtijo v »Kriki« filme, si še nobenega ni ogledalo 5.362 ljudi. Toliko obiskovalcev je namreč imela Vesna od zadnjega petka do ponedeljka. Mnogi zaradi navala niso prišli na vrsto, sicer bi si film prav gotovo ogledalo nad 8000 ljudi.

Najmanjše države v Evropi

V Evropi je osem držav, o katerih le malokdaj slišimo, o katerih pa niti ne za 1 kvadratni kilometer. Vodi jo »Svet starcev«. Državica je celo brez svojega parlamenta, mrtve niso izven »teritorialnih meja« v sosednjem faro.

pristopnem gorovju v Franciji. Ima 100 prebivalcev, površine pa niti ne za 1 kvadratni kilometer. Vodi jo »Svet starcev«. Državica je celo brez svojega parlamenta, mrtve niso izven »teritorialnih meja« v sosednjem faro.

peraturo na zemlji — 70 stopinj pod ničlo). Kajpak je tudi življenje v takih mrzlih krajih težjega o zemlja povsem drugačno kot naše. Ljudje so se prilagodili tudi na tak strupen mrz, vendar pravzaprav le životarijo, saj so grönlandski Eskimi, ki živijo res v večnem ledu, najprimitivnejši prebivalci na zemlji.

2000 metrov debel sloj ledu na Grönlandu

V ledenem oceanu, samo 700 kilometrov oddaljen od Severnega tečaja, leži največji otok na svetu — Grönland. Je sedemkrat večji od Jugoslavije in petdesetkrat večji od Danske, ki ji pripada. Od severa do juga je dolg 2650 kilometrov, od zahoda proti vzhodu pa 1200. Ta velikanski otok, izgubljen v večnem ledu, ne pomeni, vsaj sedaj še ne, kakšne posebne ekonomske vrednosti, je pa najkrajša zračna pot med Evropo in Ameriko, kar ima danes velikanski vojaški pomen in Amerikanci gradijo na njem svoja največja letalska oporišča.

MIHA iz MARINDOLA

Bilo je leta 1944 — pozno poletje. Bela krajina, polna dobrih domačih ljudi, polna junaških ljudi, ki so v Belo krajino prišli, da pomnože vrste borcev. Med njimi tudi naš Miha. Kaj je bil? Učitelj. Navaden, mlad, resen učitelj. Odkod ga je pot zanesla k nam, ne vem. Vem le, da je bil med nami, da je bil »fant od fare« in da je imel če že ne čudovit, pa vsaj dober tenor. Skratka: fant in pevec. Miha je prišel, kolikor se spominjam, iz neke brigade k nam. Ali veste, kje je bilo tedaj »pri nas«? Povsod, kjer smo pač bili. Miha mi je dejal:

profesorji — skratka ves svet tedanjih prosvetarjev. In prišel je Miha, famulus — z mrežo v desnici in tri čebule je imel v njej. Njegove noge so bile krvave od hoje, prah pa je bil obliži, ki je zdrževal premočno krvavenje. Moja pokojna mati bi rekla: »To je bil fant!« Narod ga je pogledal in vedel, da je nekdo med nami, ki je zablodil med nas. Razgovori v to, razgovori v ono smer. Čas je tekol, dela smo imeli dosti. A tam na koncu sedi Miha, tri čebule stiska ob kolenu. Ves je živ v očeh, toda beseda mu ne spozli iz ust. In sledi zboru živo z očmi in gleda, če je še kdo bos, če ima še kdo na sebi samo tri kose obleke: hlače, spodnje hlače in srajco in ob kolenih tri čebule.

gled, češ, vedeli smo, da ni čisto pri sebi. Vendarle je bilo tovarštvu tako svojsko, da bi ne mogel nihče preko vprašanja, posebno še, ko stoji on gal in bos, ves znopen in prašen. Nastala je zadrega. Vprašanje je nedoločno postavljeno: kako naj zaščitim učbenike? Vendarle se znajdem in ga vprašam: »Miha, določneje! Saj ne vem, kako in zakaj naj zaščitim tvoje učbenike?« Miha se še bolj zravna in začne: »Tovariši, ni me strah golote, tudi ne bosih nog in tudi glad me ne ubija. Tri čebule imam in ko bom prišel domov v Marindol, bom imel še celo žgance. To mi zadoštuje. Ali enega nimam. Meni zmanjkajo tedensko po trije učbeniki.« Ko smo ga vprašali, če morda ni vmes sabotaža, je odločno odgovoril: »Ni!« V učilni, kjer smo zborovali, je nastala popolna tišina. »Miha je znorel,« mi je nekdo prišepnil. Toda Mihove oči so govorile: »Hočem za-

Darila v obeh prednikov

Na Flamskem so pred štiri sto leti rekli: KDOR ZNA DAROVATI, JE DOBRODOŠEL ČLOVEK. Sto let kasneje so Flamci dogodili: DARILA SO TOLIKO VREDNA, KOLIKOR JIH ČLOVEK CENI. Nemci pa so že dve sto let pred tem dejali: KDOR NAMERAVA KAJ PODARITI, NAJ PODARI NEKAJ DOBREGA, DA BO ZEL HVALO! Holandi so pred tri sto leti ugotovili:

ZA ZABAVO

MEDI ZAKONCI »Zakaj pa greš vedno na balkon, kadar pojem? Ali me ne maraš poslušati?« »To že, dragica, samo sosedom hočem dokazati, da te ne pretepani!« »Zakaj pošiljaš bratu prazno dopisnico?« »Skregala sva se, zato ne govoriiva.« »Jaz sem imel svoje oči že delj časa na vas,« reče prometni mlilničnik mladi šoferki. »Zelo ljubeznivo od vas. Jaz sem pa mislila, da bom aretirana vesled prehitre vožnje.« V DOBI TEHNIKE »Pokažite mi no tisti vaš novi izum, aparat za preganjanje tatom!« »Ne morem, ljubček — večraj so mi ga ukradli.« ZADNJI DAN V MESECU »Ti, daj no, bomo vrgli karte. Kakava tretjega!« »O, jaz pa čakam — prvega!«

URADNA TAJNOST

Sodnik: »Le kako ste mogli tako težko blagajno odnesti, a?« Tat: »Res je bilo težko, tovariš sodnik. Vi bi je ne mogli. Kako sem to storil, je pa moja uradna tajnost.« SODNIKOVA MODROST Neki Hercegovec v starih časih je vprašal sodnika, ali kaže ženo ubogati. Sodnik je odvrnil da ne. Hercegovec pravi na to: »Zena me je davi silila, naj ti nesem vedro olja. Torej sem prav storil, ker je nisem ubogal.« Sodnik se kisló nasmeje in pravi: »Včasih je pa le dobro pametno ženo ubogati.« »Ali veš, da so na denarju bacili?« »Ne verjamem, da bi mogli v tej draginji sploh živeti, ko gre denar tako hitro iz rok.«

TUJI REKA BO IMELA VELESEJEM

Reški gospodarstveniki resno razpravljajo, da bi organizirali Reški velesejem kot sestavni del Zagrebskega velesejma. To bi bila predvsem mednarodna razstava ladjedelstva, ladjedelniške industrije, ribarske industrije, turizma in drugih izrazitih panog našega Jadrana. Prvi tak velesejem, bi bil že to jesen, kar bi še posebno ugodno vplivalo na podaljšanje turistične sezone na Jadranu.

REŠKI VELESEJEM

Reški gospodarstveniki resno razpravljajo, da bi organizirali Reški velesejem kot sestavni del Zagrebskega velesejma. To bi bila predvsem mednarodna razstava ladjedelstva, ladjedelniške industrije, ribarske industrije, turizma in drugih izrazitih panog našega Jadrana. Prvi tak velesejem, bi bil že to jesen, kar bi še posebno ugodno vplivalo na podaljšanje turistične sezone na Jadranu.

SOLEA KREMA VSAKEM ČASU